

WEGWIJS AAN DE BALIE

Welkomstboek voor de advocaat-stagiair

2019-20

WEGWIJS AAN DE BALIE

Welkomstboek voor de advocaat-stagiair

2019-20

Dit boek is een realisatie van de dienst communicatie.

Auteurs: Gracy Saerens en Kaja Verbeke

Orde van
Vlaamse Balies

i.s.m.

Wolters Kluwer

ISBN 978-94-03-01052-6
D/2019/2664/242
BP/OVBWBK-BI19001

Verantwoordelijke uitgever: Orde van Vlaamse Balies, Staatsbladsstraat 8, 1000 Brussel
Vertegenwoordigd door voorzitter mr. Edward Janssens

© 2019 Orde van Vlaamse Balies

Behoudens de uitdrukkelijk bij wet bepaalde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, op welke wijze ook, zonder de uitdrukkelijke voorafgaande en schriftelijke toestemming van de Orde van Vlaamse Balies.

Inhoudstafel

I.	WELKOMSTWOORD	ix
II.	INLEIDING	1
	A. Orde van Vlaamse Balies	1
	1. Wat?	1
	2. Wie?	2
	3. OrdeExpress	4
	B. Orde van Advocaten	4
	1. Algemeen	4
	2. Ombudsdienst advocatuur	7
	C. Stagecommissie	8
	D. Conferentie van de Jonge Balie	8
	E. AVOCATS.BE	9
	F. CCBE	9
III.	AFGESTUDEERD, WAT NU?	11
	A. Stagemeester	11
	1. Stageovereenkomst	11
	2. Stagereglement	12
	B. Eedaflegging	13
	C. Inschrijven op de lijst van de advocaten-stagiairs	14
	D. Advocatenkaart	14
	E. Inschrijven voor de beroepsopleiding	15
	1. Algemeen	15
	2. Inschrijven	15
	3. Permanente vorming	16
	F. Opleidingen	17
	1. Jeugdadvocaten	17
	2. Advocaten met het getuigschrift Cassatieprocedure in Strafzaken	17
	3. Bijzondere opleiding verhoorbijstand Salduz	17

INHOUDSTAFEL

G.	Stageverplichtingen	18
1.	Juridische eerstelijnsbijstand	18
2.	Juridische tweedelijnsbijstand (pro Deo)	19
3.	Salduzbijstand	21
4.	Bijstand aan geesteszieken	23
H.	Derdenrekening	23
I.	Vervangingsdiensten	24
J.	Verplichtingen als zelfstandige	25
1.	Vrij beroep	25
2.	Ondernemingsnummer	25
3.	Inschrijven bij een sociaal verzekeringsfonds	26
4.	Aansluiten bij een ziekenfonds	27
5.	Fiscale verplichtingen	27
6.	Btw	27
K.	Einde stage: inschrijven op het tableau	29
IV.	COLLECTIEVE VOORZIENINGEN	31
A.	Polis beroepsaansprakelijkheid en polis insolvabiliteit (Amlin)	31
B.	Gewaarborgd inkomen bij ziekte of ongeval (Precura)	33
C.	Pensioen (Voorzorgskas voor advocaten, gerechtsdeurwaarders en andere zelfstandigen)	35
D.	Hospitalisatieverzekering (Allianz)	36
E.	Solidariteitsfonds voor advocaten en gerechtsdeurwaarders ...	38
F.	Cyberverzekering	39
V.	DEONTOLOGIE	41
A.	Witwas	41
B.	Dienstverlening en informatieplicht krachtens het WER	42
VI.	NUTTIGE LINKS EN ADRESSEN	43
A.	Orde van vlaamse balies	43
1.	www.advocaat.be	43
2.	Privaat Luik	43
3.	DPA	44
4.	De stagelijn	44
5.	Adres	45

B. Balies	45
1. (Web)adressen van de balies	45
C. Andere	47
1. Avocats.be	47
2. CCBE	47
3. E-justitieportaal	47
4. Advocaten Zonder Grenzen	48
VII. PRAKTISCHE TIPS EN AANDACHTSPUNTEN VOOR ADVOCATEN-STAGIAIRS	49
1. Diploma tijdig aanvragen	49
2. OVB-studentenprijs	49
3. Contact met confraters	49
4. Contact met cliënten	50
5. Toga dragen	50
6. Kantoor houden	50
7. Publiciteit	51
8. Advocaat en media	51
9. Onverenigbaarheden	51
10. VJV – Vlaamse Juristenvereniging	52
VIII. BIJLAGEN	53
1. Info KMO-portefeuille	53

I. Welkomstwoord

Beste (kandidaat-)stagiair,

Nu u besloten hebt uw stage als advocaat aan te vangen, staat u op het punt een bijzondere wereld binnen te stappen. De Orde van Vlaamse Balies heet u daarin van harte welkom. U betreedt het beroep op een ogenblik dat de advocatuur voor vele uitdagingen staat. Er staat u een belangrijke en actieve rol te wachten om de advocatuur mee te organiseren. In die aparte wereld wordt u, als beginnend advocaat, ingeleid door een stagemeeester ('patroon'). Hij zal u drie jaar begeleiden en u kennis laten maken met ons boeiende beroep, met de juridische wereld en de actoren van justitie.

Tijdens uw stage leert u de theoretische kennis die u hebt opgedaan aan de universiteit om te zetten in de praktijk. U leert ook onze deontologie kennen en toepassen. De balie heeft een onmisbare taak in de rechtsbedeling. Advocaten zijn immers niet enkel juridische raadgevers, bemiddelaars en verzoeners, maar ook tegensprekers van de overheid en het gezag van hoven en rechtbanken. Daarom bepaalt de balie in grote mate zelf haar regels. Die regels zijn er niet alleen voor de advocaat zelf, maar ook voor de rechtsonderhorigen die we raad geven, bijstaan of vertegenwoordigen. De naleving ervan wordt verzekerd door eigen tuchtrechtelijke colleges.

Een kwaliteitsvolle en onberispelijke dienstverlening met aandacht voor deontologie en ethiek is een absolute noodzaak, willen wij de rechtsonderhorigen geven waar zij recht op hebben: respect voor de *Rule of Law* en voor de rechten van verdediging binnen een rechtsstaat die geschillen binnen een redelijke termijn oplost.

WEGWIJS AAN DE BALIE

Ik hoop van ganser harte dat u daaraan wil meewerken en wens u alvast een succesvolle carrière toe.

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Edward Janssens', written in a cursive style.

Edward JANSSENS

Voorzitter OVB 2017-20

II. Inleiding

A. ORDE VAN VLAAMSE BALIES

1. Wat?

Als advocaat bent u verplicht lid van een Orde van Advocaten. De 8 Nederlandstalige Ordes vormen samen de Orde van Vlaamse Balies (art. 488, lid 1 Ger.W.).

De Orde van Vlaamse Balies (OVb) vertegenwoordigt dus alle 8 Nederlandstalige balies van België, in totaal meer dan 10 600 advocaten.

De Orde van Vlaamse Balies is de wettelijke beroepsorganisatie van de Vlaamse advocatuur en heeft als taak toe te zien op de eer, de rechten en de gemeenschappelijke beroepsbelangen van haar leden. Zij is bevoegd voor de juridische bijstand, de stage, de beroepsopleiding van de advocaten-stagiairs en de vorming van alle advocaten die tot die 8 balies behoren.

Ze neemt initiatieven en maatregelen die nuttig kunnen zijn voor de opleiding, de tuchtrechtelijke regels en de loyaliteit in het beroep, en voor de behartiging van de belangen van de advocaat en van de rechtzoekende.

Die wettelijke taken en bevoegdheden zijn opgenomen in artikel 495 van het Gerechtelijk Wetboek.

De Orde van Vlaamse Balies komt op voor de rechtzoekende ter vrijwaring van zijn rechtmatige belangen, waaronder de bij de Grondwet gewaarborgde toegang tot het recht en een goede rechtshulp. Maar ook voor de advocaat: zijn onafhankelijkheid, beroepsgeheim, en voor een behoorlijke beroepsuitoefening.

2. Wie?

De raad van bestuur staat in voor het dagelijkse bestuur van de Orde van Vlaamse Balies. De voorbereidende en uitvoerende taken worden verdeeld onder de personeelsleden. De algemene vergadering van de Orde van Vlaamse Balies verkiest de bestuurders voor een periode van drie jaar.

Raad van bestuur (2017-20):

Voorzitter:

- Edward Janssens (balie Provincie Antwerpen), algemeen beleid.

Bestuurders:

- Hans De Meyer (balie Gent), financiën en IT/Diplad;
- Hugo Lamon (balie Limburg), studiedienst, hervormingsbeleid en woordvoerder OVB;
- Stefan Pieters (balie West-Vlaanderen), toegang tot het recht en het beroep;
- Gracy Saerens (balie Dendermonde), communicatie en collectieve belangen;
- Erik Schellingen (balie Limburg), kwaliteitsbewaking;
- Alex Tallon (balie Brussel NL), deontologie;
- Christian Vandebogaerde (balie West-Vlaanderen), strafrecht, interne hervorming en rechtsbijstandsverzekering.

De raad van bestuur stelt bij aanvang van zijn mandaat een beleidsplan op (zie www.advocaat.be/over-OVB/onze-organisatie).

De Orde van Vlaamse Balies heeft een **algemene vergadering**, het ‘advocatenparlement’, met een tachtigtal leden. De stafhouders in functie zijn ambtshalve lid en de rest van de leden worden verkozen door de advocaten van de Ordes van Advocaten. Daarnaast zetelen nog drie leden met adviserende stem: de stafhouder van de Orde van Advocaten bij het Hof van Cassatie en twee vertegenwoordigers van de CCBE (Council of Bars and Law Societies in Europe). De algemene vergadering vergadert ongeveer achtmaal per jaar en is het hoogste orgaan: zij stemt de reglementen, stippelt de belangrijkste beleidslijnen uit en wijst de leden van de raad van bestuur aan die het dagelijkse beleid voeren. Zij heeft de meest uitgebreide bevoegdheden in de materies die tot de bevoegdheid van de Orde van Vlaamse Balies behoren.

Bij de Orde van Vlaamse Balies werken meer dan 20 medewerkers. De **algemeen secretaris** staat in voor de dagelijkse leiding en coördinatie van de OVB-ploeg, voor de opvolging van de vergaderingen van de raad van bestuur, de commissie stafhouders en de algemene vergadering.

De **studiedienst** bereidt standpunten en adviezen namens de Orde van Vlaamse Balies voor, volgt de parlementaire werkzaamheden op en biedt ondersteuning aan de verschillende diensten en commissies van de Orde van Vlaamse Balies.

De medewerkers **deontologie** bereiden adviezen, standpunten en reglementen voor en volgen de commissiewerkzaamheden van de dienst deontologie op.

De **communicatiemedewerkers** staan in voor de communicatie met derden (pers en publiek) enerzijds en anderzijds met de advocaten. De Orde van Vlaamse Balies is immers een maatschappelijke Orde. Zij is de spreekbuis van en het aanspreekpunt voor de Vlaamse advocaten, en ze neemt deel aan het maatschappelijk debat.

De advocaat wordt op de hoogte gehouden via het Privaat Luik, de digitale nieuwsbrief OrdeExpress, mailings en sociale media.

De dienst **toegang tot het beroep** staat in voor de stage en de beroepsopleiding voor de advocaten-stagiairs, en de organisatie van de bekwaamheidsproef (buitenlandse diploma's).

De medewerkers **kwaliteitsbewaking** zorgen voor de organisatie van diverse OVB-studiedagen, de tweejaarlijkse bijzondere opleiding jeugdrecht en de verplichte permanente vorming van advocaten (OVB-erkenningscommissie permanente vorming).

De juridische eerste- en tweedelijnsbijstand en de Saldubijstand worden opgevolgd door de medewerkers **toegang tot het recht**.

De Orde van Vlaamse Balies bracht in 2014 haar **IT-departement** onder in een aparte vennootschap, cvba Diplad. Diplad huist een twintigtal medewerkers en is gevestigd in de Koningsstraat 146 in Brussel.

De OVB wil de advocatuur – en bij uitbreiding justitie – begeleiden naar de digitale toekomst met IT-projecten die specifiek gericht zijn op de Vlaamse advocaten, zoals de vernieuwing van diensten die worden aangeboden op het Privaat Luik (Rijksregister, CBB, Graydon). Anderzijds ontwikkelt de OVB ook, in samenwerking met de OBF, het nationale Digitaal Platform voor de Advocaat (DPA). Meer daarover leest u verder.

Daarnaast zijn de medewerkers **algemeen beleid** het eerste aanspreekpunt voor elke advocaat en rechtzoekende. Zij zorgen ook voor de algemene ondersteuning van de diensten.

De Orde van Vlaamse Balies heeft ook een permanente vertegenwoordiger bij de CCBE (www.ccbe.org).

De medewerkers van de Orde van Vlaamse Balies staan ten dienste van alle advocaten. U kan bij hen terecht van maandag tot donderdag van 9 tot 17 uur en op vrijdag van 9 tot 16 uur.

3. OrdeExpress

OrdeExpress is de digitale nieuwsbrief van de Orde van Vlaamse Balies die u wekelijks ontvangt in uw mailbox. Daarin leest u het meest actuele nieuws op vlak van *wet in wording* of *wet geworden*. Wat de Orde van Vlaamse Balies bezighoudt leest u in *orde in actie* en interessant nieuws voor de advocaat vindt u onder *advocaat in actie*. Bovendien kan u elke OrdeExpress sinds 2013 nalezen op www.ordeexpress.be en vindt u via de zoekmodule snel artikels terug.

B. ORDE VAN ADVOCATEN

1. Algemeen

De balies of Ordes van Advocaten vallen sinds de wet van 1 december 2013 tot hervorming van de gerechtelijke arrondissementen niet meer samen met de gerechtelijke arrondissementen zoals voorheen het geval was. Artikel 430 Gerechtelijk Wetboek laat de balies voortaan toe om zich te organiseren bij de rechtbank van eerste aanleg (per huidig gerechtelijk arrondissement) of bij de afdeling van de rechtbank van eerste aanleg (per zittingsplaats, met andere

woorden per vroeger gerechtelijk arrondissement). Inmiddels zijn verschillende balies gefuseerd. Zo vormen balies Hasselt en Tongeren sinds 1 september 2016 de nieuwe eengemaakte balie Limburg. Sinds 1 september 2018 zijn ook de balies van Brugge, Ieper, Kortrijk en Veurne gefuseerd tot balie West-Vlaanderen en de balies van Antwerpen, Mechelen en Turnhout tot balie Provincie Antwerpen. Het gerechtelijk arrondissement Leuven telt eveneens maar één balie. In het gerechtelijk arrondissement Brussel bestaan sinds 1985 twee Ordes: de Nederlandse Orde van Advocaten bij de balie te Brussel (NOAB) en de Franse Orde van Advocaten bij de balie te Brussel.

De Orde van Vlaamse Balies overkoepelt zo deze 8 Nederlandstalige balies van België:

- gerechtelijk arrondissement West-Vlaanderen: balie West-Vlaanderen;
- gerechtelijk arrondissement Oost-Vlaanderen: balies Dendermonde, Gent en Oudenaarde;
- gerechtelijk arrondissement Antwerpen: balie Provincie Antwerpen;
- gerechtelijk arrondissement Limburg: balie Limburg;
- gerechtelijk arrondissement Brussel: balie Brussel;
- gerechtelijk arrondissement Leuven: balie Leuven.

De advocaten bij het Hof van Cassatie vormen een afzonderlijke Orde en maken geen deel uit van de Orde van Vlaamse Balies.

U vindt de contactgegevens van de Vlaamse balies achteraan bij ‘nuttige links en adressen’.

De Orde van Advocaten bestaat uit de advocaten opgenomen op het tableau van de Orde, op de lijst van advocaten-stagiairs of op de lijst van advocaten die hun beroep uitoefenen onder de beroepstitel van een andere lidstaat van de Europese Unie (EU-lijst).

De **stafhouder** is het hoofd van de Orde van Advocaten en de draaischijf van de Orde, zowel op administratief, reglementair, tuchtrechtelijk als representatief vlak. Hij tracht zoveel mogelijk, als het kan dagelijks, in het gerechtsgebouw aanwezig te zijn ter beschikking van de advocaten.

De stafhouder is de *primus inter pares*. Hij heeft voorrang op alle andere advocaten op de zitting. De advocaten schikken er hun werkzaamheden en agenda naar.

WEGWIJS AAN DE BALIE

Het mandaat van stafhouder duurt één jaar. In de praktijk is een stafhouder twee jaar in functie en wordt hij na zijn eerste jaar traditioneel herkozen. Gelet op de vele verantwoordelijkheden die de stafhouder waarneemt, wordt aan bepaalde balies een vice-stafhouder verkozen.

De taken en bevoegdheden van de stafhouder zijn velerlei. Hij heeft de leiding en vertegenwoordiging van de Orde: samenstelling van de agenda van de raad van de Orde, vertegenwoordiging op niveau van de Orde van Vlaamse Balies en vertegenwoordiging van zijn Orde in binnen- en buitenland. Daarnaast heeft hij ook een adviserende bevoegdheid in verband met de rechterlijke organisatie (advies over reglementen rechtbanken).

De stafhouder heeft een arbitrerende en raadgevende functie: waar hij kan, tracht hij te verzoenen, waar nodig neemt hij beslissingen en beslecht hij geschillen tussen advocaten, desnoods op de zitting zelf. Elke advocaat is onderworpen aan het stafhouderlijk gezag.

Ook in het kader van de tucht vervult de stafhouder belangrijke bevoegdheden. Hoewel de nieuwe tuchtwet van 2006 de tuchtbevoegdheid heeft ontnomen van de raden van de Orde en toevertrouwd heeft aan een tuchtraad die werd gecreëerd in elk ressort van het hof van beroep, zijn de bevoegdheden van de stafhouder nog uitgebreid. Hij heeft een initiatiefrecht en kan een tuchtzaak overmaken aan de voorzitter van de tuchtraad. Hij kan bewarende maatregelen nemen en een paleisverbod opleggen.

De stafhouder is verantwoordelijk voor de administratieve werking van de balie. Hij wordt daarin bijgestaan door de penningmeester, de secretaris, en de medewerkers van zijn balie.

Elke Orde van Advocaten heeft een **raad van de Orde**, het bestuursorgaan van de balie. De raad van de Orde wordt voorgezeten door de stafhouder en bestaat uit een aantal leden (afhankelijk van de grootte van de balie). Die leden worden door de advocaten van de Orde verkozen voor één jaar.

De taken en bevoegdheden van de raad van de Orde zijn velerlei. De raad is 'meester van het tableau': hij beslist over inschrijving op het tableau, de lijst van de stagiars en de EU-lijst. De raad organiseert ook de stage. De beroepsopleiding van de advocaten-stagiars wordt dan wel georganiseerd door de Orde van Vlaamse Balies, maar ze wordt uitgevoerd door de stagescholen.

De raad van de Orde kan reglementen opstellen, behalve voor die materies die tot de bevoegdheid van de Orde van Vlaamse Balies behoren. Daar kan zij enkel aanvullend reglementeren.

De raad van de Orde staat in voor de organisatie van de juridische tweedelijnsbijstand.

In het kader van ereloongeschillen worden bepaalde taken toebedeeld aan leden van de raad van de Orde (bemiddeling, arbitrage, advies ten behoeve van de rechtbank).

2. Ombudsdienst advocatuur

Sinds 1 juni 2015 is de wet houdende de invoeging van Boek XVI 'Buitengerechtelijke regeling van consumentengeschillen' van toepassing. De Orde van Vlaamse Balies richtte een eigen entiteit op: de Ombudsdienst Consumentengeschillen Advocatuur (OCA). Mr. Isabel GORIS is de eerste ombudsman en behandelt sinds 1 januari 2016 samen met de lokale ombudslieden aanvragen of klachten van consumenten of advocaten die verband houden met de dienstverlening van de advocaat. De werking van OCA is aldus geënt op die van reeds bestaande structuren binnen de lokale balies, zoals de stafhouders en de lokale verzoeningscommissies erelonen. De buitengerechtelijke regeling van geschillen tussen advocaat en cliënt wordt zo in harmonieuze samenwerking tussen de OCA en de lokale balies verzekerd, met bijzondere aandacht voor transparantie en kwaliteitsverbetering van de dienstverlening binnen de advocatuur.

Een beroep doen op de OCA is kosteloos en als partijen tot een overeenkomst komen of overeenkomen om een suggestie van de ombudsman te volgen, zijn zij verplicht die na te leven. Bij niet-naleving kan een beroep worden gedaan op de rechtbank.

U vindt alle bijkomende inlichtingen over de OCA terug op de website www.oca.ligeca.be.

C. STAGECOMMISSIE

Elke raad van de Orde richt de stagecommissie in. Die heeft een adviesfunctie ten aanzien van de advocaten-stagiairs en staat in voor de beoordeling van hun stageverplichtingen. Die commissie bestaat uit een voorzitter aangewezen door de raad van de Orde, een lid aangewezen door het Bureau voor Juridische Bijstand (BJB) en een lid aangewezen door de advocaten-stagiairs. De stagecommissie verleent advies aan de raad van de Orde onder andere over de stageovereenkomst tussen stagemester en advocaat-stagiair, over de schorsing of onderbreking van de stage, en over de opname van de advocaat-stagiair op het tableau. Ze neemt ook kennis van eventuele problemen tussen stagiair en patroon.

D. CONFERENTIE VAN DE JONGE BALIE

Binnen elke Orde van Advocaten is een Conferentie van de Jonge Balie actief. De Conferenties zijn oorspronkelijk gegroeid vanuit een verlangen om pleitoefeningen te organiseren. De Conferentie van Brussel draagt trouwens nog steeds de naam Vlaams Pleitgenootschap.

Tijdens de Vlaamse ontvoogdingsstrijd werden in Antwerpen, Gent en Brussel Vlaamse Conferenties opgericht.

De Conferenties van de Jonge Balie organiseren diverse activiteiten, waaronder initiatieven van culturele, sportieve en intellectuele aard: een informele drink, een bowlingavond of voetbaltornooi en discussieavonden en vormingsactiviteiten. Zij hebben tot doel de sfeer en samenhang tussen de advocaten onderling en de integratie van de advocaat-stagiair te bevorderen.

De Conferenties staan in voor de jaarlijkse of tweejaarlijkse organisatie van de openingsconferentie naar aanleiding van het nieuwe gerechtelijk jaar. Een niet te missen evenement!

De (web)adressen van de Conferenties en de namen van hun voorzitters vindt u op de website www.advocaat.be/Vlaamse-Balies. Aan de meeste Vlaamse balies kan u als advocaat-stagiair ook terecht bij één of meer vertegenwoordigers van de stagiairs binnen de Conferentie.

E. AVOCATS.BE

Vroeger was er een Nationale Orde van Advocaten. Die is in 1998 opgesplitst in de Orde van Vlaamse Balies en de Ordre des Barreaux Francophones et Germanophone (OBFG of AVOCATS.BE). AVOCATS.BE verenigt de 11 Franstalige balies en 1 Duitstalige balie van België. Ook zij vertegenwoordigt en verdedigt de beroepsbelangen van de advocaat en de belangen van de rechtzoekende. U vindt de contactgegevens van AVOCATS.BE achteraan bij ‘nuttige links en adressen’.

F. CCBE

De Council of Bars and Law Societies in Europe (CCBE) is de organisatie die op Europees niveau de ruim 1 miljoen advocaten van de 28 EU-lidstaten vertegenwoordigt. Het zijn de lokale Ordes of balies die een lidmaatschap binnen de CCBE bekleden. De CCBE telt in totaal 32 delegaties en bestaat uit:

- gewone leden (*full members*): De beroepsorganisaties van advocaten erkend door de bevoegde instanties van de lidstaten van de EU, van de Europese Economische Ruimte of van Zwitserland – 28 lidstaten + IJsland, Liechtenstein, Noorwegen en Zwitserland;
- geassocieerde leden (*associated members*): De beroepsorganisaties van advocaten van landen die onderhandelen om toe te treden bij de EU – Montenegro, Servië en Turkije;
- waarnemende leden (*observer members*): Albanië, Andorra, Armenië, Bosnië en Herzegovina, Georgië, Noord-Macedonië, Moldavië, Rusland en Oekraïne.

De Belgische delegatie van vier leden, gekozen door de OVB en AVOCATS.BE, beschikt samen over zeven ondeelbare stemmen. Sinds 1 januari 2016 wordt de Belgische permanente vertegenwoordiging bij de CCBE te Brussel verzekerd door een tweehoofdig team, op dit ogenblik samengesteld uit Anne JONLET (voor AVOCATS.BE) en Philippe GERARD (voor de OVB).

Concreet staat de CCBE in voor het verdedigen van de belangen van de advocatuur (en de rechtzoekende) ten aanzien van de verschillende Europese instellingen en organen. Zij is de gesprekspartner van de Europese instellingen. Zeer actuele thema's dit jaar zijn o.a. de toekomst van het beroep, de toegang tot het recht en de rechtsbijstandsverzekering, de deontologie, inz. het beroepsgeheim

WEGWIJS AAN DE BALIE

in het kader van de witwaspreventie en fiscale aangelegenheden, het strafrecht, het vrije verkeer van advocaten, mededingingsrecht, de bescherming van de rechtsstaat, mensenrechten en migratie, IT-recht en permanente vorming. Achteraan bij 'nuttige links en adressen' vindt u de contactgegevens van de CCBE.

III. Afgestudeerd, wat nu?

A. STAGEMEESTER

Een stagemeester, ook wel patroon genoemd, staat u bij tijdens uw drie jaar stage. Uw stagemeester begeleidt u en maakt u wegwijs in de aanpak van de deontologie en de juridische problemen in concrete zaken. Hij moet minstens zeven jaar opgenomen zijn op het tableau (of moet op de EU-lijst staan of op het tableau van de advocaten bij de balie van het Hof van Cassatie) en moet op de lijst van erkende stagemeesters staan. Die lijst wordt opgesteld door de raad van de Orde. Als de stagemeester van uw keuze nog niet op die lijst is opgenomen, moet hij daartoe eerst een aanvraag indienen bij de raad van de Orde. Zijn aanvraag wordt aanvaard of geweigerd en pas wanneer hij op de lijst wordt opgenomen, kan u uw stage bij hem aanvangen.

Een stagemeester kan slechts drie stagiairs op hetzelfde ogenblik begeleiden. Al die voorwaarden moeten waarborgen dat u als advocaat-stagiair een kwaliteitsvolle opleiding krijgt tijdens uw stageperiode. Slechts in uitzonderlijke gevallen kan op die voorwaarden een uitzondering gemaakt worden.

***Op zoek naar een stagemeester?** Op www.advocaat.be/stageplaatsen vindt u per balie een lijst met beschikbare stageplaatsen. U kan er uw eigen profiel uploaden zodat advocaten die op zoek zijn naar een advocaat-stagiair u op het Privaat Luik terug kunnen vinden. U kan natuurlijk ook zelf verschillende advocatenkantoren aanschrijven en spontaan solliciteren. Ook op de website of via het secretariaat van de balie waar u aan de slag wil, kan u vacatures vinden.*

1. Stageovereenkomst

Zodra u een stagemeester gevonden hebt, tekent u een stageovereenkomst. Die regelt de wederzijdse rechten en plichten van de stagemeester en stagiair en bevat afspraken over de prestaties, het gebruik van kantooruitrusting, de stagevergoeding, de terugbetaling van kosten, de vakantieregeling en de beëindiging van de stageovereenkomst. De overeenkomst legt van bij het begin van de stage duidelijke afspraken vast die tot meer zekerheid leiden voor beide partijen en pro-

blemen achteraf helpen te voorkomen. Op www.advocaat.be/advocaat-woorden/inschrijven-aan-de-balie vindt u een modelcontract van zo'n stageovereenkomst.

2. Stagereglement

De bepalingen over de stage zijn opgenomen in hoofdstuk II.1 van de Codex Deontologie voor Advocaten. Lees die goed na want zowat alles wat een advocaat-stagiair moet weten (over de stageovereenkomst en de plichten van stage-meester en stagiair) staat daarin.

Enkele aandachtspunten:

- als advocaat-stagiair kan u om een **schorsing** of **onderbreking** van uw stage vragen. De *schorsing* is de tijdelijke ontheffing van de verplichtingen van de stage. De stagiair blijft advocaat gedurende die periode en de stageovereenkomst blijft geldig. Enkel de wederzijdse verplichtingen van stage-meester en advocaat-stagiair worden opgeschort. De raad van de Orde kan hem wel een gehele of gedeeltelijke vrijstelling van de baliebijdrage verlenen. Een *onderbreking* van de stage daarentegen houdt in dat de stagiair tijdelijk wordt weggelaten van de lijst van de advocaten-stagiairs. Hij is tijdens die periode geen advocaat meer en de stageovereenkomst wordt beëindigd. Een schorsing of onderbreking kan worden toegestaan voor één jaar, met mogelijke verlenging om gegronde redenen;
- als advocaat-stagiair ontvangt u een **vergoeding** voor uw stage. Die vergoeding bedraagt voor een voltijdse beschikbaarheid minimaal 1 500 EUR² voor het eerste stagejaar. Vanaf het tweede stagejaar wordt dat minimaal 2 200 EUR.³ Die minimumvergoedingen kunnen jaarlijks in december worden aangepast door de algemene vergadering van de Orde van Vlaamse Balies, met uitwerking vanaf het daaropvolgend gerechtelijk jaar. Die minimumvergoeding kan worden gewijzigd bij een verminderde beschikbaarheid van de advocaat-stagiair. Let wel: bij de beoordeling van de verminderde beschikbaarheid mag geen rekening gehouden worden met de prestaties die door de stafhouder of in het kader van de juridische bijstand worden opgelegd. Advocaat-stagiair en stage-meester kunnen overeenkomen dat de advocaat-stagiair een vergoeding betaalt voor het gebruik van de lokalen, infrastructuur of andere kantoorkosten, waarbij geen afbreuk mag worden gedaan aan de voormelde vergoedingen;

---

2. Van toepassing vanaf 1 september 2019.

3. Van toepassing vanaf 1 september 2019.

- als advocaat-stagiair kan u een **gelijkgestelde stage** volbrengen bij een binnenlandse/buitenlandse balie of bij andere juridische beroepen waarmee de Orde van Vlaamse Balies of de raad van de Orde een akkoord heeft. Zo'n stage duurt maximaal één jaar en kan pas aangevangen worden nadat u het bekwaamheidsattest van de beroepsopleiding hebt behaald. U vraagt die gelijkgestelde stage aan via een gemotiveerd verzoek aan de stafhouder;
- de stagiair moet tijdens de gehele duur van de stage een **stagemeeester** hebben.

B. EEDAFLEGGING

De eedaflegging bij de aanvang van het gerechtelijk jaar is een plechtig evenement en gebeurt op uitnodiging. Vooraf moet u enkele formaliteiten in orde brengen. Zo moet u uw gehomologeerd origineel diploma van licentiaat of master in de rechten en een bewijs van nationaliteit neerleggen op de griffie van het parket-generaal bij het hof van beroep. U moet daarbij ook naam en adres van uw stagemeeester opgeven. De aanneming van de eedaflegging heeft plaats in openbare zitting van het hof van beroep op vordering van de procureur-generaal en op voordracht van een advocaat die minstens tien jaar op het tableau van het rechtsgebied is ingeschreven, bij voorkeur uw stagemeeester.

Voor meer details over de eedaflegging gaat u het best tijdig langs op het secretariaat van uw balie. Sommige balies bezorgen namelijk de nodige documenten zelf aan het hof van beroep.

Tijdens de eedaflegging draagt u uw toga. De kandidaten-stagiairs leggen gezamenlijk de eed af. Na de eedaflegging moet u uw diploma, waarop nu die eedaflegging vermeld staat, opnieuw afhalen op de griffie van het hof van beroep.

Als u niet aanwezig kan zijn op de officiële eedaflegging kan u ook later de eed afleggen. Op bepaalde tijdstippen later in het jaar is de eedaflegging voor het hof van beroep mogelijk. Dat gebeurt dan vanzelfsprekend met minder luister.

C. INSCHRIJVEN OP DE LIJST VAN DE ADVOCATEN-STAGIAIRS

Na de eedaflegging bent u nog geen advocaat en mag u de toga nog niet dragen. U moet zich eerst inschrijven op de lijst van de advocaten-stagiairs. Dat kan online via www.advocaat.be/Advocaat-woorden/Inschrijven-aan-de-balie.

Elke aanvraag tot opname wordt onderzocht door de stagecommissie die advies verleent en elke aanvraag moet worden goedgekeurd door de raad van de Orde. Als de inschrijving op de lijst van de advocaten-stagiairs een feit is, bent u volwaardig advocaat en mag u een toga dragen en pleiten.

D. ADVOCATENKAART

In 2017 lanceerden de Orde van Vlaamse Balies en de Ordre des Barreaux Francophones et Germanophone gezamenlijk de advocatenkaart vanuit de overtuiging dat de advocaat nood heeft aan een specifieke beroepsgebonden manier om zich te kunnen identificeren en authenticeren, zowel in de fysieke als in de digitale wereld. U, als advocaat aangesloten bij een Vlaamse balie, bent verplicht om een elektronische advocatenkaart te hebben (art. 193*bis*, Codex Deontologie voor Advocaten). U hebt de kaart nodig:

1. om versneld de gerechtsgebouwen binnen te gaan (u moet dan niet langs de gewone scanstraat voor de burger) en als identificatiemethode voor de gevangenis (de kaart vervangt het papieren CCBE-pasje);
2. om aan te melden op DPA-deposit, het online platform waarlangs advocaten digitaal stukken en conclusies kunnen neerleggen bij alle Belgische rechtbanken en documenten kunnen verzenden naar confraters en derden;
3. in een volgende fase dient de kaart als registratiemiddel bij erkende opleidingen permanente vorming en om aan te melden op de Salduzweb-applicatie.

Vraag uw advocatenkaart aan via dpa.zetescards.be/dpa-card-ui. De kaart kost 85 EUR (excl. btw). Wil u een elektronisch handtekencertificaat toevoegen, dan betaalt u 15 EUR extra (excl. btw). Meer info vindt u op www.dp-a.be/nl.

E. INSCHRIJVEN VOOR DE BEROEPSOPLEIDING

1. Algemeen

De beroepsopleiding wordt georganiseerd door de Orde van Vlaamse Balies en uitgevoerd door de stagescholen. Ze biedt een praktische aanvulling op de universitaire opleiding en heeft tot doel de advocaat-stagiair voor te bereiden op de advocatuur. Als advocaat-stagiair moet u die beroepsopleiding volgen, examens afleggen en het bekwaamheidsattest behalen om ingeschreven te kunnen worden op het tableau van de Orde van Advocaten. Meer informatie vindt u in hoofdstuk II.2 van de Codex Deontologie voor Advocaten.

De zes stagescholen zijn:

- stageschool balie Brussel-NL
- stageschool balie Provincie Antwerpen
- stageschool balies Gent – Dendermonde – Oudenaarde
- stageschool balie Leuven
- stageschool balie Limburg
- stageschool balie West-Vlaanderen

2. Inschrijven

Inschrijven voor de beroepsopleiding doet u via de applicatie ‘Beroepsopleiding’ op het Privaat Luik. Daar vindt u ook een handleiding die u door de inschrijvingsprocedure loodst. De betaling gebeurt volledig elektronisch.

Als u gebruikmaakt van de KMO-portefeuille (een interactieve toepassing waarbij u subsidies kan aanvragen bij de Vlaamse overheid) kan u genieten van een subsidiëring op de deelnameprijs. Die subsidiëring bedraagt 40 % voor kleine ondernemingen (binnen het jaarlijks steunplafond van 10 000 EUR) en 30 % voor middelgrote ondernemingen (binnen het jaarlijks steunplafond van 15 000 EUR). Opgelet: de subsidiemaatregel geldt enkel voor advocaten-stagiairs met een kantoor in het Vlaams Gewest. Wie een kantoor heeft in het Brussels Gewest kan geen beroep doen op de maatregel. Alle informatie vindt u op www.vlaio.be/nl/subsidies-financiering/kmo-portefeuille. Ook achteraan dit boek vindt u meer informatie over de KMO-portefeuille (**bijlage 1**).

3. Permanente vorming

Alle advocaten zijn verplicht om permanente vorming te volgen, met jaarlijks 20 te behalen punten (zie hoofdstuk II.3 van de Codex Deontologie voor Advocaten). Voor advocaten-stagiairs geldt de verplichte permanente vorming niet voor het jaar van de stage waarin zij de beroepsopleiding volgen. Zowel professionele organisatoren als de balies en de conferenties van de Jonge Balies vragen voor hun permanente vormingsactiviteiten punten aan bij de erkenningscommissie van de OVB. Worden die activiteiten erkend, dan staan die vermeld op het Privaat Luik in de lijst van erkende cursussen. Raadpleeg daarom zeker die lijst via het Privaat Luik > applicatie 'Permanente vorming' > opleidingen zoeken, en schrijf in voor een erkende cursus naar keuze. Na afloop van de opleiding worden de punten toegevoegd aan de puntenkaart.

Volgde u een opleiding die niet in de lijst van erkende cursussen wordt vermeld, of voldeed u aan een van de andere vereisten vermeld in artikel 54 van de Codex Deontologie voor Advocaten, dan kan u daarvoor een individuele aanvraag tot erkenning als deelnemer, docent, spreker of auteur indienen via dezelfde applicatie op het Privaat Luik. Wordt die aanvraag erkend, dan worden ook die punten toegevoegd aan de puntenkaart.

U wil zich inschrijven aan een Vlaamse balie en u hebt uw rechtendiploma behaald aan een buitenlandse universiteit?

Artikel 428 Gerechtelijk Wetboek bepaalt dat iemand slechts de eed als advocaat kan afleggen en kan worden ingeschreven op de lijst van de stagiairs als hij Belg of onderdaan van een lidstaat van de Europese Unie is en een diploma van doctor of licentiaat in de rechten heeft. Onder bepaalde voorwaarden kan daar echter van afgeweken worden en kan u een bekwaamheidsproef afleggen, georganiseerd door de Orde van Vlaamse Balies. Meer info over de verschillende uitgangspunten en de stappen die erop volgen, vindt u op www.advocaat.be/advocaat-worden/buitenlands-diploma.

F. OPLEIDINGEN

1. Jeugdadvocaten

Om de twee jaar organiseert de Orde van Vlaamse Balies een bijzondere opleiding jeugdrecht. Het theoretische luik van de opleiding omvat een juridische, criminologische, sociaal-agogische en psychologische invalshoek. Nadien volgen een provinciaal luik en praktische oefeningen rond communicatie met kinderen. Deelnemers aan de opleiding moeten een gunstig stagedossier indienen en een paper schrijven. Wie de volledige opleiding volgt en goed volbrengt, ontvangt het certificaat 'bijzondere opleiding jeugdrecht' en krijgt punten permanente vorming.

2. Advocaten met het getuigschrift Cassatieprocedure in Strafzaken

Ingevolge artikel 425, § 1 Sv. moet een advocaat die cassatieberoep in strafzaken wil aantekenen een getuigschrift hebben van een opleiding in cassatieprocedures. De Koning heeft de vereisten waaraan die opleiding moet voldoen, vastgelegd in het KB van 10 oktober 2014 tot vaststelling van de vereisten van de opleiding bepaald in artikel 425 § 1, tweede lid van het Wetboek van Strafvordering, *BS* 20 november 2014. De Orde van Vlaamse Balies organiseert die opleiding, die bestaat uit een theoretisch en een praktisch luik. Wie de opleiding tot een goed einde brengt, ontvangt een getuigschrift. Via het nieuws op het Privaat Luik en OrdeExpress, de digitale nieuwsbrief van de Orde van Vlaamse Balies, bent u op de hoogte wanneer de volgende opleidingen plaatsvinden.

3. Bijzondere opleiding verhoorbijstand Salduz

Op 19 december 2018 werd door de algemene vergadering van de Orde van Vlaamse Balies een uniform reglement Salduz goedgekeurd. Dat reglement maakt een opleiding verhoorbijstand verplicht voor advocaten van de Salduz-permanentielijst. Het trad in werking op 9 april 2019. Naar aanleiding daarvan wordt gedurende twee jaar een bijzondere opleiding verhoorbijstand Salduz georganiseerd, genaamd SUPRALAT.

Deelname aan de permanentiedienst voor verhoorbijstand voor meerderjarigen of minderjarigen is enkel nog toegelaten als de betrokken advocaat de opleiding heeft gevolgd bij de Orde van Vlaamse Balies of bij de Ordes van Advocaten, of

bij externe instellingen waarvan hun opleiding door de Orde van Vlaamse Balies voorafgaand werd erkend.

De SUPRALAT-opleiding op zich geeft kennis en vaardigheden door over rechtsbijstand op het politiebureau met inbegrip van eerste contacten, consult en verhoor, gebaseerd op de nieuwe Europese en nationale wet- en regelgeving. Het programma bestaat uit een theoretisch deel in een elektronische leeromgeving (zelfstudie) en een aantal praktijksessies.

De training is deels een jointtraining, aangeboden in samenwerking met de politie. Wie de opleiding op voldoende wijze volbrengt, ontvangt punten permanente vorming en wordt opgenomen op de Salduzpermanentielijst of behoudt zijn inschrijving op die lijst.

G. STAGEVERPLICHTINGEN

1. Juridische eerstelijnsbijstand

De juridische eerstelijnsbijstand is een van de bevoegdheden die met de zesde staatshervorming zijn overgeheveld naar het Departement Welzijn, Volksgezondheid en Justitie.

De plenaire vergadering van het Vlaams Parlement heeft op 3 april 2019 het voorstel van decreet houdende de Justitiehuisen en de juridische eerstelijnsbijstand aangenomen.⁴

De krachtlijnen van het decreet zijn:

- in elk gerechtelijk arrondissement is er minstens één Commissie voor Juridische Bijstand;
- de juridische eerstelijnsbijstand wordt verleend door advocaten;
- de juridische eerstelijnsbijstand is voor iedereen toegankelijk en is gratis voor de rechtzoekende;
- de juridische eerstelijnsbijstand moet onder meer bruikbaar, begrijpelijk en betrouwbaar zijn;

---

4. De inwerkingtreding van de bepalingen van het decreet moest op het moment van druk nog bepaald worden.

- in iedere kleinstedelijke zorgregio van haar werkgebied, moet de Commissie voor Juridische Bijstand een kwaliteitsvol aanbod aan juridische eerstelijnsbijstand door advocaten organiseren waar iedere burger, in het bijzonder de meest kwetsbare burgers, gebruik van kan maken;
- de adviserende advocaat moet, als dat nodig is, de gebruiker doorverwijzen naar sociale hulp- en dienstverlening, juridische tweedelijnsbijstand of een vorm van alternatieve conflictbehandeling.

2. Juridische tweedelijnsbijstand (pro Deo)

Juridische tweedelijnsbijstand is de bijstand die wordt verleend aan een natuurlijke persoon in de vorm van een omstandig juridisch advies, bijstand en vertegenwoordiging, al dan niet in het kader van een procedure. Die bijstand is voor rechtzoekenden waarvan de bestaansmiddelen zich onder bepaalde grenzen bevinden of die tot een categorie behoren waarvan vermoed wordt dat ze over onvoldoende bestaansmiddelen beschikt. De minister van Justitie werkte aan een hervorming van de juridische tweedelijnsbijstand die op 1 september 2016 in werking trad.

Alle informatie hierover vindt u terug op www.advocaat.be/een-advocaat-raadplegen/wat-kost-een-advocaat/Pro-Deo. In tegenstelling tot juridische eerstelijnsbijstand is tweedelijnsbijstand wel één van de verplichtingen van de advocaat-stagiair aan elke balie.

Elke Orde heeft een Bureau voor Juridische Bijstand (BJB) dat instaat voor de organisatie van de juridische tweedelijnsbijstand.

Het BJB kan u op twee manieren aanstellen om een zaak te behandelen.

- **Aanvraag bij BJB:** De rechtzoekende kan zich rechtsreeks tot het lokale BJB wenden en een aanvraag indienen. Het BJB gaat na of de betrokkene in aanmerking komt voor juridische tweedelijnsbijstand. Zo ja, dan zal het BJB een advocaat aanstellen. De rechtzoekende krijgt een brief waarin staat welke advocaat hij toegewezen krijgt en de advocaat krijgt een e-mail waarin staat dat een aanstelling verleend wordt. Die mail bevat de naam van de rechtzoekende en een link naar zijn elektronisch dossier.
- **Aanvraag rechtstreeks bij de advocaat:** De rechtzoekende kan u ook zelf raadplegen met de vraag om pro Deo op te treden. In dat geval dient u namens uw cliënt een elektronische aanvraag in via de BJB-module op het Privaat Luik. In het compendium juridische tweedelijnsbijstand vindt u meer

informatie over de toe te voegen stukken bij de aanvraag. Het BJB gaat na of de betrokkene in aanmerking komt voor juridische tweedelijnsbijstand. Zo ja, dan zal het BJB u aanstellen. U ontvangt een e-mail waarin staat dat een aanstelling verleend wordt. Die e-mail bevat de naam van de rechtzoekende en een link naar zijn elektronisch dossier. De rechtzoekende krijgt een brief waarin staat dat u bent aangesteld. Als de zaak hoogdringend is, kan u dat melden en kan het BJB daar rekening mee houden. Vraag uw aanstelling zeker aan vooraleer u prestaties begint te leveren. Een retroactieve aanstelling is immers niet mogelijk.

Opgelet: u kan slechts één procedure per aanstelling voeren. Als u uw cliënt tegelijkertijd voor een ander geschil wil bijstaan, moet u daarvoor een nieuwe aanstelling vragen. Vergeet uw cliënt er ook niet op te wijzen dat hij elke wijziging van zijn bestaansmiddelen en/of sociale situatie aan u moet melden.

Zodra u aangesteld bent, neemt u zelf zo snel mogelijk contact op met uw cliënt en controleert u of de omschrijving bij uw aanstelling overeenstemt met de aard van de zaak. Zo niet, moet u dat meteen melden aan het BJB. Schakel een tolk in indien nodig.

Zodra uw zaak is afgehandeld, sluit u het dossier af via de BJB-module. Vul daarvoor uw prestatieverslag in. In het compendium juridische tweedelijnsbijstand vindt u onder meer een overzicht van alle stukken die moeten worden bijgevoegd naargelang de aard van de zaak. Het BJB kent u punten toe en op basis daarvan wordt uitgerekend welke vergoeding u in het daaropvolgende gerechtelijk jaar mag ontvangen. De vergoeding per punt wordt jaarlijks vastgesteld door de minister van Justitie.

Het is een deontologische verplichting de u toevertrouwde BJB-dossiers persoonlijk te behandelen. Slechts in bepaalde gevallen kan u toch een beroep doen op een vervanger.

Meer weten? Raadpleeg het compendium juridische tweedelijnsbijstand. Dat wordt elk jaar op 1 september gewijzigd. De laatste nieuwe versie vindt u steeds op het Privaat Luik > Infotheek > Compendium juridische tweedelijnsbijstand.

3. Salduzbijstand

Bij de meeste balies behoort de Salduzpermanentie niet tot de stageverplichtingen. Het al dan niet meewerken aan de permanentie gebeurt louter op vrijwillige basis.

De Orde van Vlaamse Balies voorziet in een bijzondere opleiding voor bijstand van verdachten tijdens het verhoor. Deelname aan de permanentiedienst voor verhoorbijstand is enkel toegelaten als de betrokken advocaat die opleiding heeft gevolgd, onverminderd de hierna bepaalde overgangsmaatregelen. Huidige regeling vindt op geen enkele wijze toepassing voor de verhoorbijstand Salduz die de advocaat verleent buiten de permanentiedienst van de Orde van Vlaamse Balies.

Enkel advocaten die de hiervoor bedoelde bijzondere opleiding verhoorbijstand hebben gevolgd, mogen zich inschrijven op de permanentiedienst voor meerderjarige verdachten die geen keuze van advocaat hebben gemaakt. Inschrijving op de permanentiedienst voor minderjarige verdachten zal bij voorrang enkel mogen door de advocaten, houders van het certificaat bijzondere opleiding jeugdrecht en toegelaten tot de sectie jeugdrecht of een door de balie opgestelde lijst van jeugdadvocaten, die de hiervoor bijzondere opleiding verhoorbijstand van de OVB hebben gevolgd.

De advocaat die zich inschrijft voor de permanentiedienst blijft te allen tijde verantwoordelijk voor de toegewezen opdrachten. Hij voert de opdrachten in principe zelf uit, maar mag zich omwille van praktische noodwendigheden laten vervangen door een eveneens opgeleide advocaat. Het algemeen verbod van naamgeving is ook hier van toepassing.

De advocaat die zich inschrijft op de permanentiedienst is van wacht en dient zelf beschikbaar te zijn binnen het opgegeven tijdsblok en binnen de opgegeven politiezone. Als hij of zijn vervanger niet binnen 2 uur ter plaatse kan zijn, moet hij de opdracht weigeren.

De advocaat die de opdracht heeft aanvaard, mag nadien zijn bijstand bij het verhoor niet weigeren om de enkele reden dat de verdachte volgens zijn verklaring onvermogen lijkt te zijn of niet onmiddellijk kan betalen voor de door de advocaat te verlenen prestaties en te maken kosten. De advocaat mag enkel de bijstand weigeren als de verdachte, die volgens zijn verklaringen vermogen blijkt te zijn, te kennen geeft voor de bijstand niet te willen betalen.

De advocaat die een oproep heeft aanvaard, blijft verantwoordelijk voor de bijstand bij alle navolgende verhoren voor zover:

- hij in de permanentiewebapplicatie heeft aangegeven dat hij bijstand zal verlenen voor alle navolgende verhoren;
- hij de bijstand voor een navolgend verhoor heeft aanvaard totdat het dossier in de webapplicatie is overgenomen door een opvolger;
- zijn mandaat om een andere geldige reden wordt beëindigd.

De advocaat die wordt opgevolgd, zal het Salduznummer en het dossier onverwijld aan de opvolgende advocaat meedelen.

De advocaat die een verdachte bijstaat die eerder een eigen advocaat had gekozen, zal de nitiële keuze van raadsman respecteren en zal nadien enkel verder optreden als de verdachte dat uitdrukkelijk verkiest. Hij zal de voorkeuradvocaat zo spoedig mogelijk verwittigen van het feit dat hij de verdachte heeft bijgestaan.

De advocaat die reeds optreedt of heeft opgetreden voor een verdachte of die bijstand heeft verleend of zal verlenen voorafgaand aan of tijdens het verhoor van een verdachte in een strafrechtelijk onderzoek, zal bijzondere aandacht moeten geven aan het verbod op tegenstrijdige belangen, zoals bepaald onder Hoofdstuk I.2, afdeling I.2.3 van de Codex Deontologie voor Advocaten.

Hij mag in het kader van de permanentiedienst Salduz geen opdracht aanvaarden voor bijstand van een andere verdachte die betrokken is in hetzelfde strafrechtelijk onderzoek, en moet die opdracht weigeren of zich terugtrekken zodra hij dat vaststelt. Die bepaling is van toepassing op de advocaat, zijn medewerkers en zijn stagiairs. Als advocaten het beroep in associatie of groepering uitoefenen, is die bepaling van toepassing zowel op de groep in zijn geheel als op haar individuele leden, en op de stagiairs en medewerkers van de advocaten.

Tot de hierna vermelde overgangperiode van twee jaar mogen de advocaten en advocaten-stagiairs die nog geen bijzondere opleiding verhoorbijstand hebben gevolgd de opname vragen op de permanentiedienst. Zij verbinden zich ertoe uiterlijk binnen de twee jaar de bijzondere opleiding verhoorbijstand te volgen. Bij gebreke aan een tijdige bijzondere opleiding verhoorbijstand wordt de advocaat en advocaat-stagiair van rechtswege weggelaten van de permanentiedienst.

De advocaten en advocaten-stagiairs die eerder reeds een bijzondere opleiding verhoorbijstand hebben gevolgd, hetzij door de Orde van Vlaamse Balies erkend, hetzij door de Orde van Advocaten erkend, zijn vrijgesteld van het volgen van een (nieuwe) bijzondere opleiding verhoorbijstand. De Ordes van advocaten zullen nagaan welke van hun leden reeds voldoende door hen georganiseerde opleiding(en) hebben gevolgd en om die reden zijn vrijgesteld.

De Salduzpermanentie wordt volledig online georganiseerd via www.salduzweb.be. Via die website kan u zich inschrijven en uw beschikbaarheid en prestaties ingeven.

Meer informatie vindt u in het compendium juridische tweedelijnsbijstand op het Privaat Luik of onder de link 'handleiding' op www.salduzweb.be.

4. Bijstand aan geesteszieken

In het kader van de Wet op de bescherming van de persoon van geesteszieken (26 juni 1990) worden aan sommige balies advocaten-stagiairs ook verplicht deel te nemen aan de permanentie voor geesteszieken. In samenwerking met de vzw Ups & Downs (patiëntenvereniging voor personen met een bipolaire stoornis of een langdurige depressie en hun omgeving) werkte de Orde van Vlaamse Balies een handige brochure uit over de gedwongen opname van geesteszieken in de psychiatrie.

Naast een kort overzicht van de procedure, een toelichting bij de rol van de advocaat en de relevante deontologische regels, vindt u er uitgebreide informatie over de verschillende ziektebeelden waarmee een cliënt in die omstandigheden kan kampen (bijv. depressie, bipolaire stoornis, borderline, schizofrenie).

De brochure is een handige leidraad als u uw cliënt moet bijstaan in een procedure tot gedwongen opname. U kan de brochure downloaden op de website van vzw Ups & Downs (www.upsendowns.be).

H. DERDENREKENING

Elke advocaat moet – hetzij zelf, hetzij via zijn kantoor – een afzonderlijke rekening gebruiken voor financiële verrichtingen voor cliënten of derden. Die rekening wordt een derdenrekening genoemd. Ze beveiligd de belangen van de cliën-

ten en derden die de advocaat gelden hebben toevertrouwd met het oog op een welbepaalde bestemming of bestemming. Die verplichting is zowel reglementair opgelegd door de Orde van Vlaamse Balies, als wettelijk door de wet van 21 december 2013 tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek wat de kwaliteitsrekening van advocaten betreft. De derdenrekening moet geopend worden bij een door de Orde van Vlaamse Balies erkende financiële instelling. U vindt de reglementaire bepalingen terug in afdeling III.2.9 van de Codex Deontologie voor Advocaten (artikel 128 e.v.).

Sinds 2013 is de reglementering inzake derdengelden grondig gewijzigd. Als advocaat moet u jaarlijks een aantal zaken rapporteren aan uw stafhouder, waaronder een overzicht van al uw derdenrekeningen en de stand van die rekeningen op 31 december. Die rapportering gebeurt telkens in het begin van het jaar en geldt ook voor stagiairs. Bovendien worden er systematisch controles uitgevoerd, door de stafhouder of de controlecel, en wordt het rekeningnummer van uw derdenrekening gepubliceerd in de zoek-een-advocaatmodule op www.advocaat.be om zo een grotere transparantie rond de kwaliteitsrekening te bewerkstelligen.

Bank- en kredietkaarten of domiciliëring op de derdenrekening zijn niet toegestaan en de uitgifte van cheques en cashafhalingen zijn verboden, tenzij u voorafgaand een schriftelijke toestemming van uw stafhouder hebt gekregen. Via de applicatie 'Derdengelden' (Privaat Luik > Applicaties > Derdengelden) kan u uw aanvraag voor het uitschrijven van een cheque of het afhalen van cash van uw derdenrekening indienen. Dat alles garandeert de rechtzoekende dat de derdengelden goed beheerd worden.

Uw derdenrekening moet u zelf ingeven via uw persoonlijke fiche, waarna ze verschijnt op de website.

I. VERVANGINGSDIENSTEN

De Orde van Vlaamse Balies publiceert een lijst van advocaten die bereid zijn andere advocaten te vervangen (bijv. voor een verzoek tot uitstel).

Elke advocaat kan zich als kandidaat-vervanger inschrijven op de vervangingsdienst via het Privaat Luik > applicatie 'Vervangingsdiensten' > confrater zoeken om als vervanger op te treden > inschrijving. Ook uitschrijven doet u zo.

Bij elke selectie bepaalt de computer een willekeurige volgorde. De advocaat die een vervanger zoekt, kan sorteren op naam (aflopend/oplopend), datum van opname op de lijst van stagiairs of het tableau.

Tenzij anders afgesproken, bedraagt de vergoeding voor eenvoudige vervangingen zoals een verstekvonnis vorderen, een akkoordvonnis nemen, een verzoek tot uitstel of een dossier ter zitting neerleggen minimaal 60 EUR excl. btw (sinds 1 september 2014).

Voor alle andere opdrachten moet de vervanger met zijn opdrachtgever vooraf een afspraak maken.

J. VERPLICHTINGEN ALS ZELFSTANDIGE

1. Vrij beroep

Als advocaat bent u een beoefenaar van een vrij beroep: “elke onderneming wier activiteit er hoofdzakelijk in bestaat om, op onafhankelijke wijze en onder eigen verantwoordelijkheid, intellectuele prestaties te verrichten waarvoor een voorafgaande opleiding en een permanente vorming is vereist en die onderworpen is aan een plichtenleer waarvan de naleving door of krachtens een door de wet aangeduide tuchtrechtelijke instelling kan worden afdgedwongen.”⁵

Het beroep staat dus onder toezicht van een Orde of instituut dat de eigen beroepsregels opmaakt. Wie een vrij beroep uitoefent, ontvangt een ereloon.

2. Ondernemingsnummer

Als zelfstandige bent u verplicht een ondernemingsnummer aan te vragen. Een ondernemingsnummer is een uniek identificatienummer dat de Kruispuntbank van Ondernemingen (KBO) toekent aan de onderneming of natuurlijke persoon. Zo verloopt de communicatie tussen onderneming/natuurlijke persoon en de verschillende overheden makkelijker.

---

5. Art. I.1.14° WER.

Een ondernemingsnummer aanvragen, doet u via een erkend ondernemingsloket van de FOD Economie. De lijst met erkende ondernemingslokets vindt u op www.economie.fgov.be.

3. Inschrijven bij een sociaal verzekeringsfonds

Zoals elke startende zelfstandige moet u zich aansluiten bij een sociaal verzekeringsfonds voor zelfstandigen ten laatste op de dag dat u uw zelfstandige activiteit effectief start. Indien u die termijn overschrijdt zal het Rijksinstituut voor de Sociale Verzekeringen der Zelfstandigen (RSVZ) u vragen om uw aansluiting in orde te brengen. Doet u dat niet, dan wordt u automatisch aangesloten bij de Nationale Hulpkas voor Zelfstandigen. Wie zich laattijdig aansluit, riskeert een administratieve boete van 500 tot 2 000 EUR.

Als zelfstandige moet u sociale bijdragen aan uw sociaal verzekeringsfonds betalen. De betalingen gebeuren per kwartaal. Aan het begin van elk kwartaal (januari, april, juli en oktober) ontvangt u een vervalbericht met de bedragen die uiterlijk voor het einde van elk kwartaal moeten worden betaald. De kwartaalbijdragen moeten tijdig betaald worden, zo niet wordt een verhoging aangerekend. Betaalde sociale bijdragen zijn fiscaal aftrekbaar.

Opgelet: sommige stagiairs laten zich pas inschrijven op de lijst van de stagiairs vanaf 1 oktober en sluiten pas vanaf die datum aan bij een sociaal verzekeringsfonds. Zo moeten ze enkel een sociale bijdrage betalen voor het laatste kwartaal. Als gevolg hiervan kunnen zij pas vanaf 1 oktober starten als advocaat. Optreden als advocaat kan immers pas vanaf inschrijving op de lijst van de stagiairs, starten als zelfstandige pas vanaf aansluiting bij een sociaal verzekeringsfonds.

Als zelfstandige kan u, onder bepaalde voorwaarden, een volledige of gedeeltelijke vrijstelling van de verschuldigde bijdragen vragen. Voor meer informatie: www.socialsecurity.be.

Het sociaal statuut voor zelfstandigen behelst niet alleen plichten, maar ook rechten. Wanneer u in regel bent met de wettelijke voorschriften hebt u recht op: gezinsbijslagen, verzekering voor geneeskundige verzorging, uitkeringsverzekering, voordelen bij moederschap/adoptie, uitkering mantelzorg, pensioenrechten en overbruggingsrecht.

4. Aansluiten bij een ziekenfonds

Als zelfstandige moet u zich aansluiten bij een ziekenfonds naar keuze.

5. Fiscale verplichtingen

Als advocaat hebt u, net als elke zelfstandige, verschillende fiscale verplichtingen. Zo moet u een sluitende boekhouding bijhouden waarin alle financiële transacties staan die in de uitoefening van uw beroep worden uitgevoerd. Alle financiële verrichtingen registreert u in een fiscaal dagboek en voor elk individueel dossier of individuele cliënt houdt u een financiële fiche bij die de inkomsten en uitgaven in het fiscaal dagboek weerspiegelt.

Zoals elke belastingplichtige moet u jaarlijks uw inkomsten van het voorafgaande jaar aangeven, waarbij de in dat aanslagjaar gemaakte beroepskosten (vakliteratuur, kantoormateriaal, baliebijdrage, ...) forfaitair of aan werkelijke kost in mindering gebracht kunnen worden. Opgelet: onkosten moeten gestaafd worden aan de hand van stavingsstukken. Houd dus uw bonnetjes bij!

Indien u cashontvangsten hebt, moet u een kwitantie uitschrijven uit het daartoe aan te schaffen ontvangstboekje. Dat kan u bestellen via een erkende drukker. Sinds 1 januari 2014 is het bedrag dat u cash mag ontvangen, beperkt tot 3 000 EUR.

Sinds 13 september 2011 is er een nieuw fiscaal collectief akkoord forfaitaire beroepskosten (akkoord betreffende de beroepskosten van advocaten die meestal niet met bewijsstukken kunnen worden gestaafd (art. 342, § 1, 4de lid, van het Wetboek van de Inkomstenbelasting 1992)). U vindt het akkoord op www.ordeexpress.be, OrdeExpress nr. 7 van 18 april 2013.

6. Btw

Door artikel 60 van de wet van 30 juli 2013 houdende diverse bepalingen werd sinds 1 januari 2014 de jarenlange btw-vrijstelling van advocaten opgeheven. Sindsdien moeten advocaten hun prestaties aan btw onderwerpen.

De concrete toepassing van de btw door advocaten wordt geregeld door de Circulaire AAFisc. nr. 47/2013 d.d. 20 november 2013 en de Beslissing btw nr. E.T. 126.564 d.d. 18 juli 2014.

Als advocaat-stagiair wordt u als normale belastingplichtige beschouwd in de zin van artikel 4, § 1 van het btw-wetboek.

U kan echter ook kiezen voor de bijzondere regeling voor advocaat-medewerkers en advocaat-stagiairs als u geen andere met btw belaste activiteiten verricht dan de diensten die u verstrekt aan het kantoor waar u werkt. Daardoor worden uw btw-verplichtingen tot een minimum herleid. De bijzondere regeling wordt in detail uiteengezet onder randnummers 164-188 van Circ. AAFisc. nr. 47/2013. In essentie houdt dat in dat:

- u zich bij uw btw-controlekantoor als belastingplichtige identificeert voor btw-doeleinden met het document 604A. Daarop kruist u in kader III, B vak 7 aan ('bijzondere regeling zonder indiening van btw-aangiften');
- u vrijwillig afziet van uw recht op aftrek van btw;
- uw advocatenkantoor is gehouden tot voldoening van de verschuldigde btw;
- uw advocatenkantoor in naam en voor rekening van u facturen moet opmaken met de vermelding 'btw verlegd – Circulaire AAFisc. nr. 47/2013' en u daarvan een dubbel bezorgt;
- u uiterlijk op 31 maart een opgave moet indienen van btw-belastingplichtige afnemers voor wie u tijdens het afgelopen kalenderjaar voor minstens 250 EUR exclusief btw prestaties hebt verricht;
- u vanaf 1 januari van het volgende jaar kan overstappen naar de normale btw-regeling, tenminste als u uiterlijk op 15 december van het voorafgaande jaar uw btw-controlekantoor daarvan schriftelijk op de hoogte brengt;
- u de bijzondere regeling kan behouden, indien u naast uw diensten voor het advocatenkantoor nog andere met btw te belasten activiteiten verricht, zolang u het drempelbedrag van de vrijstelling voor kleine ondernemingen niet overschrijdt. Dat drempelbedrag is bepaald op een omzet van 25 000 EUR exclusief btw.

Alle documenten over btw vindt u op het Privaat Luik.

K. EINDE STAGE: INSCHRIJVEN OP HET TABLEAU

Na afloop van drie jaar stage moet iedere advocaat-stagiair zijn inschrijving op het tableau aanvragen via een brief aan zijn stafhouder. Een model 'verzoek tot inschrijving op het tableau' vindt u op www.advocaat.be/advocaat-worden/stage-en-verplichtingen. Daarbij voegt u:

- een chronologisch overzicht van uw stageopleiding (periode en namen van stagemesters, periode van eventuele onderbreking/schorsing van uw stage, periode van eventueel gelijkgestelde stage);
- een beknopt overzicht van uw pro-Deozaken (kan worden gedownload in de BJB-module via het Privaat Luik);
- een verslag over uw stagemester;
- een verslag van uw stagemester;
- een verslag van de voorzitter van het BJB.

IV. Collectieve voorzieningen

De wettelijke voorzieningen in geval van arbeidsongeschiktheid of pensioen blijken voor een zelfstandige vaak ontoereikend. De Orde van Vlaamse Balies streeft dan ook een optimale verzekeringstoestand van de Vlaamse advocaat na. Dat past in haar bevoegdheid op grond van artikel 495 van het Gerechtelijk Wetboek om de belangen van de advocaat en van de rechtzoekende te behartigen.

Elke advocaat(-stagiair) betaalt een baliebijdrage. Daarin zit de bijdrage voor de Orde van Vlaamse Balies, de polis beroepsaansprakelijkheid, de polis insolvableiteit, het gewaarborgd inkomen bij ziekte of ongeval, de cyberverzekering (indien van toepassing) en het Solidariteitsfonds voor Advocaten en Gerechtsdeurwaarders. Voor de balies met een collectief plan hospitalisatieverzekering (verplichte aansluiting) zit in de baliebijdrage ook de bijdrage daarvoor.

U vindt alle polissen terug op het Privaat Luik (Beroepsuitoefening > Collectieve voorzieningen).

Opgelet: sommige stagiairs beginnen al te werken voor hun stagemester nog voor ze zijn ingeschreven op de lijst van de advocaten-stagiairs. Als u dat doet, bent u tijdens die periode nog niet gedekt voor eventuele ongevallen of schade. U bent immers pas advocaat vanaf de inschrijving op de lijst van de advocaten-stagiairs. U moet wel vanaf uw eerste werkdag ingeschreven zijn bij een sociaal verzekeringsfonds (zie hoofdstuk III.J.3).

A. POLIS BEROEPSAANSPRAKELIJKHEID EN POLIS INSOLVABILITEIT (AMLIN)

Advocaten kunnen aansprakelijk worden gesteld voor beroepsfouten en schade door de gebrekkige kwaliteit van hun dienstverlening (bijv. laattijdige vordering of rechtsmiddel, foutief of onvolledig advies of optreden zonder mandaat). U bent als advocaat gedekt voor fouten in de beroepsuitoefening bij Amlin Insurance (als hoofdverzekeraar). De verzekeringsmakelaar is Vanbreda Risk & Benefits.

Waarvoor bent u verzekerd?

- Burgerrechtelijke aansprakelijkheid, zowel contractueel als extracontractueel, voor schade/nadeel toegebracht aan derden, waaronder begrepen uw cliënten, in de uitoefening van uw beroep. Dat houdt onder andere in: een vergissing of indiscretie; verlies, diefstal of beschadiging van minuten, stukken of documenten; diefstal, verduistering of oplichting door iedere persoon waarvoor u als verzekerde aansprakelijk verklaard kan worden.
- Kosten voor de wedersamenstelling van dossiers, archieven en documenten nodig voor het beroep van advocaat in geval van diefstal, vernieling of verlies, ongeacht of u als verzekerde daarvoor aansprakelijk bent of niet.

Ook wanneer u als scheidsrechter optreedt, als gerechtsexpert om een taxatie te doen van erelonen van confraters, als advocaat-bemiddelaar, als advocaat-bemiddelaar in familiale zaken, als advocaat-schuldbemiddelaar, als advocaat-syndicus, als lasthebber ad hoc voor rechtspersonen in strafzaken, als Data Protection Officer in het kader van de GDPR-reglementering en als u optreedt als gerechtelijk mandataris (behalve indien benoemd door de ondernemingsrechtbank) bent u verzekerd. De enige uitzonderingen op de uitsluiting van mandatarissen benoemd door de ondernemingsrechtbank zijn de advocaat-schadeafwikkelaar in het kader van de rechtsvordering tot collectief herstel en de advocaat mede-insolventiefunctionaris (*cf.* KB 26 april 2018 houdende uitvoering van art. XX.1, § 1, laatste lid van het Wetboek van economisch recht wat betreft de toepassing van boek XX van het Wetboek van economisch recht op de beoefenaars van een vrij beroep).

De waarborg bedraagt 2 500 000 EUR per schadegeval met een vrijstelling van 2 500 EUR per schadegeval en per advocaat. Voor de advocaat-stagiair bedraagt de vrijstelling 1 250 EUR per schadegeval en per advocaat-stagiair en voor zaken ingevolge aanstelling door het BJB 300 EUR (zowel voor advocaten-stagiairs als tableau-advocaten).

Het bedrag van de waarborg aangaande extracontractuele burgerlijke aansprakelijkheid is bepaald op 6 200 000 EUR (lichamelijke schade) en 620 000 EUR (stoffelijke en onstoffelijke schade) per schadegeval.

De dekking van de polis beroepsaansprakelijkheid geldt voor feiten die gebeurd zijn vanaf 1 januari 2013 en die aangegeven zijn tijdens de duur ervan, voor verzekerden die vanaf die datum aangesloten waren. Anders geldt de dekking

vanaf uw aansluiting. Verder is een gepaste anterioriteitsdekking (over feiten die gebeurd zijn voor 1 januari 2013) en posterioriteitsdekking afgesproken.

De polis beroepsaansprakelijkheid bepaalt voor de posterioriteitsdekking dat feiten die zich voordeden tijdens de geldigheidsduur ervan maar aangegeven na de einddatum ervan eveneens gedekt zijn, voor zover de aangifte wordt gedaan binnen een termijn van vijf jaar na het einde van de polis en voor zover er geen nieuwe verzekeraar is die tussenkomst moet verlenen. De waarborgen van de polis beroepsaansprakelijkheid blijven verworven als u uw beroepsactiviteit als advocaat stopzet en gaan over op uw erfgenamen en rechthebbenden. Onder de posterioriteitsdekking en na het beëindigen van de beroepsactiviteit is de tussenkomst van de verzekeraar per verzekerde beperkt tot eenmaal de waarborg van de polis voor alle schadegevallen samen.

Vanaf het moment dat u kennis hebt van een klacht, moet u de verzekeraar en/of de makelaar **zo snel mogelijk schriftelijk** verwittigen. U wordt ook verzocht de verzekeraar en/of de makelaar, zonder uitstel, in te lichten over elke ernstige dreiging met een klacht van aard uw beroepsaansprakelijkheid in het gedrang te brengen, zonder te wachten tot de klacht uitdrukkelijk wordt gesteld.

De Orde van Vlaamse Balies heeft ook een **polis insolabiliteit** afgesloten. Die polis biedt geen bescherming aan de advocaten zelf, maar wel aan de slachtoffers van advocaten voor de terugbetaling van fondsen, effecten of waarden die door een advocaat ontvangen en ontvreemd zijn ten gevolge van een oneerlijkheid begaan in de uitoefening van zijn/haar beroep. De uitgekeerde vergoedingen kunnen teruggevorderd worden van de betrokken advocaten.

B. GEWAARBORGD INKOMEN BIJ ZIEKTE OF ONGEVAL (PRECURA)

Verzekeringen PRECURA staat, via het product Prevoca, in voor de inkomensverzekering van de advocaten. De collectieve arbeidsongeschiktheidsverzekering Prevoca werd door de Orde van Vlaamse Balies onderschreven voor rekening van de advocaten en de stagiairs van de Ordes van de balies Dendermonde, Gent, Limburg, Oudenaarde, Provincie Antwerpen, West-Vlaanderen en Leuven. De Orde van de balie Brussel-NL heeft een afzonderlijke polis afgesloten met Verzekeringen PRECURA.

De collectieve arbeidsongeschiktheidsverzekering Prevoca beoogt dagvergoedingen uit te keren in geval van erkende arbeidsongeschiktheid ten gevolge van ziekte of ongeval, als de arbeidsongeschiktheid 66 % of meer bedraagt en op voorwaarde dat de verzekerde iedere persoonlijke beroepsactiviteit gestaakt heeft. Na een periode van erkende arbeidsongeschiktheid van tenminste 30 kalenderdagen en in het kader van een herstel en wederaanpassing aan de beroepsactiviteiten kan, mits voorafgaandelijke toestemming van de adviserende arts van PRECURA, een gedeeltelijke hervatting van de persoonlijke beroepsactiviteit van maximaal 50 % in aanmerking komen voor geproratiseerde dagvergoedingen. De adviserende arts bepaalt de duur ervan.

Om toe te treden tot de basiswaarborg moet u geen formaliteiten vervullen. U bent automatisch aangesloten vanaf uw officiële opnamedatum op het tableau of de lijst van de advocaten-stagiairs, voor zover u niet arbeidsongeschikt bent op het ogenblik van uw officiële opnamedatum. Verzekeringen PRECURA stuurt iedere nieuwe verzekerde een toetredingsbevestiging toe. De premie voor de basiswaarborg wordt geïnd via uw baliebijdrage. Welke uitkering u krijgt, hangt af van de balie waartoe u behoort, maar die is nooit lager dan 50 EUR per dag. De uitkeringen die u ontvangt worden fiscaal belast omdat ze beschouwd worden als een vervangingsinkomen.

Opgelet: er geldt een carenzperiode van 30 dagen voor de uitkeringen. De eventuele hospitalisatiedagen binnen die carenzperiode worden onmiddellijk vergoed.

De collectieve arbeidsongeschiktheidsverzekering kan, onder voorwaarden, individueel uitgebreid worden met een bijkomende dagvergoeding van minimaal 50 EUR en maximaal 100 EUR (facultatief). U hebt keuze tussen 3 formules. De premie voor de uitbreiding van de waarborg is niet inbegrepen in de baliebijdrage en moet rechtstreeks aan Verzekeringen PRECURA betaald worden. Werkt u onder de vorm van een vennootschap, dan is het ook mogelijk om de omzet van uw vennootschap bij ziekte en ongeval te beschermen (nieuw per 1 januari 2017).

Voor een aangifte in geval van arbeidsongeschiktheid moet het door de behandelende geneesheer verstrekte medisch attest aan de geneesheer-directeur van Verzekeringen PRECURA worden overhandigd of per post verzonden, uiterlijk 4 kalenderdagen voor het verstrijken van de carenzperiode en uiterlijk 30 kalenderdagen na de aanvang van de arbeidsongeschiktheid.

Verzekeringen PRECURA biedt verder ook een uitgebreide dienstverlening wat betreft informatie, begeleiding en preventie over onder andere stress en burn-outs. Vooreerst dekt verzekeringen PRECURA psychische aandoeningen zoals burn-out en depressie. Het engagement van Verzekeringen PRECURA naar zijn verzekerden toe gaat zelfs verder dan het louter uitbetalen van dagvergoedingen. Verzekeringen PRECURA zet ook in op de re-integratie van haar verzekerden. Na analyse van de medische gegevens kan de geneesheer-directeur van Verzekeringen PRECURA beslissen een beroep te doen op REHALTO, een partnerorganisatie gespecialiseerd in psychologische, sociale en professionele begeleiding van verzekerden die tijdelijk arbeidsongeschikt zijn omwille van burn-out of depressie. Het betreft een gratis, vrijblijvende dienst.

Ook werd er van start gegaan met een nieuwe, gratis dienst voor alle advocaten die aangesloten zijn bij Verzekeringen PRECURA, met name REHALTO LUISTERT. Dat initiatief heeft als doel om mogelijke psychologische problemen zoals burn-out of depressie preventief aan te pakken. Het gaat in de eerste plaats om een telefonische dienstverlening, met nadien de mogelijkheid tot individuele gesprekken met een psycholoog in de directe woonomgeving. Een psycholoog van REHALTO LUISTERT is 24/7 bereikbaar en kan ondersteuning bieden. Geen enkele inlichting zal worden doorgegeven, noch aan Verzekeringen PRECURA, noch aan enig andere organisatie. U krijgt toegang tot de dienstverlening via het nummer: 0 800 32 151. Oproepen vanaf een vast toestel zijn gratis.

Voor meer informatie en alle contactgegevens, surf naar www.precura.be.

C. PENSIOEN (VOORZORGSKAS VOOR ADVOCATEN, GERECHTSDEURWAARDERS EN ANDERE ZELFSTANDIGEN)

Het wettelijk pensioen blijkt vaak ontoereikend voor een zelfstandige. De Orde van Vlaamse Balies raadt daarom het vrij aanvullend pensioen voor zelfstandigen (VAPZ) aan. U kan een individueel contract afsluiten bij een instelling naar keuze, bijvoorbeeld via de Voorzorgskas voor advocaten, gerechtsdeurwaarders en andere zelfstandigen. De Voorzorgskas is een Organisme voor de Financiering van Pensioenen (OFP) en richt zich vrijwel uitsluitend op advocaten en gerechtsdeurwaarders.

Op de website van de Voorzorgskas (www.vkag.be) kan u voor een VAPZ een simulatie maken van het rendement, rekening houdend met onder andere de leeftijd van de onderschrijver.

Naast de financiering van het VAPZ is het vanaf juli 2018 voor zelfstandigen, werkend zonder vennootschap, ook mogelijk om voor een tweede aanvullend pensioen te sparen via de Voorzorgskas (Pensioenovereenkomst voor Zelfstandigen (POZ)).

D. HOSPITALISATIEVERZEKERING (ALLIANZ)

De Orde van Vlaamse Balies biedt advocaten, via makelaar Vanbreda Risk & Benefits, de hospitalisatieverzekering van Allianz Belgium aan. In geval van hospitalisatie of ernstige ziekte biedt die verzekering u een tussenkomst in de medische kosten die u nog moet betalen na tussenkomst van het ziekenfonds.

Niet elke balie voorziet in een collectieve polis voor haar advocaten. De balies van Dendermonde, Oudenaarde, Provincie Antwerpen en Limburg doen dat wel. De advocaten aan de balies Brussel-NL, Gent, Leuven en West-Vlaanderen kunnen facultatief toetreden tot de polis.

Het is een kwalitatief hoogstaande polis. U kiest zelf in welke verpleeginrichting en door welke arts u wordt verzorgd. Voor de volgende kosten komt de verzekering tussen: de kosten voor verblijf, erelonen van de geneesheer of paramedicus, onderzoeken, behandelingen en geneesmiddelen; gebruik van medische technieken en materialen; palliatieve verzorging; mortuarium; medisch gerechtvaardigd vervoer; rooming-in; plastische chirurgie in het kader van herstellende chirurgie; wiegendoodtest; verblijfskosten orgaan- of weefseldonor; thuisbevalling en poliklinische bevalling; kraamhulp; IVF-behandelingen; prothesen, orthopedische apparaten en brillen.

De polis garandeert een volledige terugbetaling van bepaalde ambulante kosten veroorzaakt door een ernstige ziekte (limitatieve lijst van een dertigtal gewaarborgde ziekten). Medisch noodzakelijke, ambulante kosten worden gedekt tijdens een pre-periode van één maand voor en een post-periode van drie maanden na de hospitalisatie.

Een bijstandsverzekering is een aanvulling op de hospitalisatieverzekering. De balie maakt een keuze tussen (i) geen bijstandsverzekering, (ii) bijstandsverzekering Assi-Link of (iii) bijstandsverzekering Assi-Link+.

Trimestriële premie:

	Balie met verplichte aansluiting	Balie met facultatieve aansluiting
Hospitalisatieverzekering		
Kind jonger dan 25 jaar	15,35 EUR	27,98 EUR
Volwassene jonger dan 65 jaar	30,79 EUR	55,87 EUR
Volwassene vanaf 65 jaar	107,65 EUR	195,56 EUR
Bijstandsverzekering Assi-Link+		
Kind jonger dan 25 jaar	3,45 EUR	3,45 EUR
Volwassene jonger dan 65 jaar	3,45 EUR	3,45 EUR
Volwassene vanaf 65 jaar	3,45 EUR	3,45 EUR

Gezinsleden kunnen steeds facultatief aansluiten.

De leden en gezinsleden volgen de premies van de balie (de hoofdbalie) waarbij zij zijn aangesloten, zowel voor de hospitalisatieverzekering als de bijstandsdekking.

Balies met een verplichte (automatische) aansluiting van de leden:

Dendermonde, Oudenaarde, Provincie Antwerpen en Limburg

Balies met een facultatieve aansluiting van de leden:

Brussel-NL, Gent, Leuven en West-Vlaanderen

Balies zonder bijstandsdekking:

Leuven en Dendermonde

Balies met uitgebreide bijstand Assi-Link+:

Oudenaarde, Provincie Antwerpen, Brussel-NL, Gent, Limburg en West-Vlaanderen

Door het derdebetalerssysteem Medi-Link moet u geen voorschot betalen bij een opname. Vanbreda Risk & Benefits betaalt de hospitalisatiefacturen rechtstreeks

WEGWIJS AAN DE BALIE

aan het ziekenhuis. Kosten die niet gedekt zijn door het hospitalisatieplan worden achteraf bij u gerecupereerd.

Als u op voorhand weet dat u of uw gezinslid in het ziekenhuis moet worden opgenomen, neemt u het best zo snel mogelijk contact op met Vanbreda Risk & Benefits. Dat geldt ook bij een spoedopname (via 03 217 55 11, ordevlaamsebalies@vanbreda.be of schriftelijk aan de hand van het formulier 'Schadeaangifte').

Vragen over de hospitalisatieverzekering? Mail naar ordevlaamsebalies@vanbreda.be of bel naar 03 217 55 11.

E. SOLIDARITEITSFONDS VOOR ADVOCATEN EN GERECHTSDEURWAARDERS

Iedere advocaat is begunstigde van het Solidariteitsfonds voor Advocaten en Gerechtsdeurwaarders, via een collectieve aansluiting door de balies. De bijdrage is vervat in uw baliebijdrage. Er zijn zowel onvoorwaardelijke als voorwaardelijke voordelen bij het Solidariteitsfonds.

Uitkeringen die onvoorwaardelijk worden toegekend zijn: een wezenrente (een jaarlijkse toelage aan elke wees (<25) van een advocaat) en een eenmalige toelage bij het overlijden van een advocaat voor de langstlevende echtgeno(o)t(e)/partner/minderjarige kinderen ten laste van de advocaat. De toelage bedraagt 7 000 EUR bruto.

Tegemoetkomingen die afhankelijk zijn van voorwaarden, zijn:

- bijstand voor advocaten geconfronteerd met langdurige werkongeschiktheid (meer dan zes maanden) met een maximum van 13 500 EUR bruto per jaar voor een gezin en 9 000 EUR bruto per jaar voor een alleenstaande;
- een uitkering aan advocaten vanaf pensioenleeftijd, van maximaal 13 500 EUR bruto per jaar voor een gezin en 10 000 EUR bruto per jaar voor een alleenstaande;
- een uitkering aan de langstlevende echtgeno(o)t(e)/partner van maximaal 7 500 EUR bruto per jaar;
- een eenmalige uitzonderlijke bijstand voor advocaten met ernstige persoonlijke of familiale problemen of wegens onvoorziene ernstige omstandigheden. De aanvragen worden beoordeeld door het directiecomité.

De beslissing tot de toekenning van een voorwaardelijk voordeel gaat gepaard met een onderzoek naar de inkomsten.

Voor meer informatie, surf naar www.solidarit.be.

F. CYBERVERZEKERING

Advocaten behorende tot de balies Provincie Antwerpen, Gent, Dendermonde, Limburg, Oudenaarde en Leuven zijn verzekerd. De polis werd onderhandeld door de OVB. De verzekeringsmakelaar is Vanbreda Risk & Benefits.

De voorwaarden van de polis cyberverzekering zijn enkel van toepassing als de verzekerde aan een aantal verplichtingen heeft voldaan, zoals bijvoorbeeld het hebben van veiligheidssoftware en controles (zoals antivirus) op zijn IT-systemen en hardware.

De cyberverzekering biedt dekking bij een incident veroorzaakt door een fout, een ongeval of bij kwaadwilligheid. De verzekerde advocaat krijgt professionele begeleiding bij een cyberincident en kan een beroep doen op een noodlijn voor de eerste hulp bij de afhandeling van dat incident (crisis-assistentie en ook IT-, juridische- en PR-assistentie).

Zodra het incident onder controle is, kan de verzekerde advocaat zich richten tot de verzekeraar om geleden schade te recupereren, zoals dekking voor IT-kosten, winstverlies (na een bedrijfsonderbreking van minstens 8 uur), e.d.

Voor schade aan derden ten slotte houdt de cyberverzekering rekening met de beroepsaansprakelijkheidspolis van de advocaat en dekt ze de aansprakelijkheid die daar niet onder zou vallen.

Per polisperiode bedraagt de waarborgsom 200 000 EUR per advocaat en 2 000 000 EUR per kantoor (met een maximum van 10 000 000 EUR per verzekeringsjaar voor de gedekte advocaten). Voor advocaten geldt een vrijstelling van 1 250 EUR per schadegeval en een wachttijd van 8 uur in geval van netwerkonderbreking.

WEGWIJS AAN DE BALIE

Als u een schadeclaim wil indienen bij de cyberverzekering of vragen hebt over de afhandeling van uw ingediende dossier, kan u terecht bij verzekeringsmakelaar Vanbreda Risk & Benefits (via 03 217 54 69). Er geldt een meldingsplicht in het kader van de cyberverzekering.

De OVB zorgde ervoor dat u bij een schadegeval te allen tijde contact kunt opnemen met een noodnummer: +44 1273 730992. Let wel: dat noodnummer mag u enkel gebruiken in geval van een cyberincident en dus niet voor eender welk ander ICT-probleem waarmee u wordt geconfronteerd.

V. Deontologie

Na uw eedaflegging bent u als advocaat aan duidelijk omschreven en strenge deontologische regels onderworpen. Elke advocaat staat onder het toezicht van de stafhouder. Die is door de wet gelast om de waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid van het beroep te doen naleven.

Die regels gaan over heel uiteenlopende, maar daarom niet minder belangrijke, aspecten: van beroepsgeheim en vertrouwelijkheid van briefwisseling, melding van procedurehandelingen, over opvolging tot samenwerkingsverbanden.

De Orde van Vlaamse Balies zet beroepsregels om in reglementen. Die reglementen worden voorbereid in commissies, besproken en goedgekeurd door de algemene vergadering.

Alle reglementen zijn sinds 1 januari 2015 gebundeld in de Codex Deontologie voor Advocaten. Die vindt u terug op advocaat.be en het Privaat Luik.

Als een advocaat de deontologische regels schendt, kan er een tuchtprocedure tegen hem gestart worden. Dat kan zowel op vraag van de cliënt of een derde, als op initiatief van de stafhouder. De stafhouder, of iemand die door hem wordt aangesteld, onderzoekt de zaak. Als hij dat nodig acht, kan hij de advocaat voor de tuchtraad dagvaarden. Er zijn in Vlaanderen drie tuchtraden: in Antwerpen, Gent en Brussel. Zij kunnen bepaalde sancties opleggen aan de advocaat. Er is ook een tuchtraad van beroep. Meer informatie over de tuchtprocedure vindt u op www.advocaat.be/een-advocaat-raadplegen/problemen-met-uw-advocaat.

A. WITWAS

Als advocaat komt u vaker dan u denkt en in uiteenlopende materies (erfenissen, echtscheidingen, overnames, fiscaliteit, enz.) in aanraking met de problematiek van witwassen en terrorismefinanciering. Informatie over onder meer uw verplichtingen in dat verband leest u op het Privaat Luik. Daar vindt u de wet van

WEGWIJS AAN DE BALIE

18 september 2017 tot voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme en de beperking van het gebruik van contacten, aandachtspunten, het Advocatencahier over witwaspreventie en derdengelden, modellen over witwaspreventie, ...

Afdeling III.1.2 van de Codex Deontologie voor Advocaten legt de advocaat tal van verplichtingen op (o.a. meldingsplicht, informatieplicht en maatregelen van interne organisatie).

B. DIENSTVERLENING EN INFORMATIEPLICHT KRACHTENS HET WER

Boek III van het Wetboek van Economisch Recht (WER) heeft grotendeels de vroegere dienstenwet overgenomen.

De Orde van Vlaamse Balies stelt, voor wat de informatieplichten van de advocaat betreft, een uitgebreid cahier ter beschikking op het Privaat Luik (Advocatencahier deontologie – nr. 6 2017 – De informatieplichten van de advocaat).

VI. Nuttige links en adressen

A. ORDE VAN VLAAMSE BALIES

1. www.advocaat.be

Het **publiek luik** van de Orde van Vlaamse Balies is voornamelijk bedoeld voor het brede publiek. Het bevat info over (het beroep van) de advocaat, de Orde van Vlaamse Balies en juridische bijstand. In negen relevante thema's (relatie en gezin, strafrecht, ondernemen, woning, consumenten en geldproblemen, werk, vreemdelingenrecht, ongevallen en schade en jeugdrecht) vinden burgers nuttige informatie over hoe ze bepaalde problemen kunnen aanpakken en wordt het belang van tijdig advies van een advocaat in de verf gezet. Ze kunnen er ook de adresgegevens van een advocaat of een balie opzoeken. Ook de Codex Deontologie voor de Advocaat, de standpunten die de Orde van Vlaamse Balies inneemt en de persberichten die ze uitstuurt, vinden rechtzoekenden en geïnteresseerden er terug.

2. **Privaat Luik**

Op het Privaat Luik krijgt u toegang tot diverse diensten en informatie die de balies en de OVB aan de advocaten ter beschikking stellen. U gaat naar het Privaat Luik door op www.advocaat.be linksboven te klikken op 'Voor advocaten' of te surfen naar privaatluik.advocaat.be. Op die manier komt u op het private gedeelte van de site terecht, dat enkel toegankelijk is voor advocaten.

In de infotheek vindt u alle juridische informatie zoals wetgeving, rechtspraak en standpunten. Bij 'Beroepsuitoefening' komt u alles te weten over collectieve verzekeringen, modellen en andere praktische informatie om uw beroep uit te oefenen. Daarnaast vindt u bij 'Applicaties' links naar de verschillende applicaties (Beroepsopleiding, BJB, CBB, CJB, Derdengelden, DPA-deposit, Graydon, Permanente vorming, RegSol, Rijksregister, Salduzweb, Vervangingsdiensten, Zoek een stagiair) die u nodig hebt. De applicaties worden in de toekomst nog uitgebreid.

WEGWIJS AAN DE BALIE

Via het adresboek op het Privaat Luik vindt u contactgegevens van zowel confraters, rechtbanken als balies. U kunt extra informatie vinden over uw eigen balie via 'Balies' > uw balie. Wil u meer informatie lezen over de Orde van Vlaamse Balies, dan vindt u dat bij 'Over OVB'.

Zowel de Orde van Vlaamse Balies als uw balie(s) houden u op de hoogte van nieuws en evenementen via 'Nieuws en evenementen' op uw startpagina en op de overzichtspagina van uw balie(s). Ook vacatures worden overzichtelijk weergegeven.

3. DPA

DPA, wat staat voor *Digital Platform for Attorneys*, is een samenwerking tussen Diplad, de IT-dochteronderneming van de Orde van Vlaamse Balies, en de Franstalige Orde (OBFG). Verschillende applicaties worden op één platform verzameld, waardoor het volstaat zich één keer aan te melden om er gebruik van te maken. Een van die toepassingen is DPA-deposit, wat advocaten in staat stelt digitaal te communiceren met alle Belgische rechtbanken, maar ook met confraters of derde partijen. Zo kunnen via dat kanaal o.a. conclusies en stukken worden neergelegd.

Het aanmelden gebeurt met uw elektronische advocatenkaart, waardoor het systeem niet alleen snel is, maar ook aan alle veiligheidsvereisten voldoet. Verschillende aanbieders van software werken aan een integratie van DPA in hun pakket, wat het mogelijk maakt vanuit uw vertrouwde software documenten te verzenden via DPA-deposit. Via de DPA-box, een andere toepassing, kan de advocaat de details van elke verzonden en ontvangen transactie raadplegen.

In de toekomst zullen meer DPA-applicaties ontwikkeld worden. Vanaf september 2019 wordt bijvoorbeeld de J-box uitgerold, een elektronische brievenbus waarmee aangetekende digitale zendingen van de griffie en andere juridische actoren zoals notarissen en deurwaarders ontvangen kunnen worden.

Meer informatie vindt u op www.dp-a.be/nl.

4. De stagelijn

Voor al uw vragen over de stage en de beroepsopleiding kan u terecht bij mevrouw Lieve Naessens, stafmedewerker toegang tot het beroep, via het nummer 02 227 54 73 of via lieve.naessens@ordevanvlaamsebalies.be.

5. Adres

De Orde van Vlaamse Balies is gevestigd in de Staatsbladsstraat 8, 1000 Brussel. Dat is ongeveer 10 minuten wandelen van het station Brussel-Centraal.

B. BALIES

1. (Web)adressen van de balies

Orde van Advocaten bij de balie Provincie Antwerpen

Gerechtsgebouw
Bolivarplaats 20/15
2000 Antwerpen
T: 03 260 72 50
info@balieprovincieantwerpen.be
www.balieantwerpen.be

Nederlandse Orde van Advocaten bij de balie te Brussel

Gerechtsgebouw
Poelaertplein
1000 Brussel
T: 02 508 67 62
orde@baliebrussel.be
www.baliebrussel.be

Orde van Advocaten bij de balie te Dendermonde

Gerechtsgebouw
Justitieplein 1
9200 Dendermonde
T: 052 21 56 48
balie@baliedendermonde.be
www.baliedendermonde.be

Orde van Advocaten bij de balie te Gent

Gerechtsgebouw
Opgeëistenlaan 401/P
9000 Gent
T: 09 234 56 20
stafhouder@baliegent.be
www.balie-gent.be

Orde van Advocaten bij de balie te Leuven

Gerechtsgebouw
F. Smoldersplein 5
3000 Leuven
T: 016 21 45 47
secretariaat@balielouven.be
www.balielouven.be

Orde van Advocaten bij de balie te Limburg

Gerechtshof
Parklaan 25/9
3500 Hasselt
T: 011 37 98 83
secretariaat@balielimburg.be
www.balielimburg.be

Orde van Advocaten bij de balie te Oudenaarde

Gerechtsgebouw
Bourgondiëstraat 5
9700 Oudenaarde
T: 055 33 16 49
info@balieoudenaarde.be

Orde van Advocaten bij de balie te West-Vlaanderen

Langestraat 120
8000 Brugge
T: 050 33 16 80
info@baliewestvlaanderen.be
www.baliewestvlaanderen.be

C. ANDERE

1. **Avocats.be**

Avocats.be verenigt de 11 Franstalige balies en 1 Duitstalige balie van België.

Gulden Vlieslaan 65
1060 Brussel
T: 02 648 20 98
info@avocats.be
www.avocats.be

2. **CCBE**

De Council of Bars and Law Societies in Europe (CCBE) vertegenwoordigt op Europees niveau de ruim 1 miljoen advocaten van de 28 EU-lidstaten.

Jozef II-straat 40/8
1000 Brussel
T: 02 234 65 10
ccbe@ccbe.eu
www.ccbe.eu

3. **E-justitieportaal**

Het nieuwe Europees e-justitieportaal, terug te vinden op <https://e-justice.europa.eu>, wijst burgers en professionelen de weg naar advocaten en notarissen in het buitenland en naar informatie over de rechtstelsels in 22 Europese landen. Iedereen vindt de informatie in zijn eigen taal. *Find-a-Lawyer* is een zoekfunctie binnen dat e-justitieportaal. Via *Find-a-Lawyer*, een project van de CCBE, kunnen bezoekers in hun eigen taal zoeken naar advocaten in elk van de deelnemende CCBE-landen.

4. Advocaten Zonder Grenzen

Advocaten Zonder Grenzen is een internationale ngo, gespecialiseerd in de verdediging van mensenrechten en ondersteuning van justitie.

Jachtlaan 140
1040 Brussel
T: 02 223 36 54
www.asf.be

VII. Praktische tips en aandachtspunten voor advocaten-stagiairs

1. Diploma tijdig aanvragen

U moet uw gehomologeerd diploma neerleggen voor de eedaflegging. Daarom is het nuttig de studentenadministratie van uw universiteit op voorhand om uw diploma te vragen.

2. OVB-studentenprijs

Om een brug te slaan tussen de wereld van de advocaten en de studenten moedigt de Orde van Vlaamse Balies studenten aan om wetenschappelijk werk aan de advocatuur of de organisatie en werking van justitie te wijden.

Daarom heeft de Orde van Vlaamse Balies een prijs ter waarde van 2 500 EUR in het leven geroepen. De prijs wordt jaarlijks uitgereikt aan het beste werk over advocatuur. Lees het reglement na op www.advocaat.be/advocaat-woorden.

Schreef u uw scriptie in academiejaar 2018-19 over de advocatuur of justitie? Waag dan uw kans en stuur uw scriptie op per post naar de Orde van Vlaamse Balies, Staatsbladsstraat 8, 1000 Brussel en per e-mail naar info@advocaat.be, vóór 15 november 2019.

3. Contact met confraters

Een tegenstrever aanschrijven doet u met 'Geachte confrater' of 'Waarde confrater' en u besluit met 'Met confraternele groeten'. Een stafhouder aanschrijven doet u met 'Geachte stafhouder'. Een brief aan de stafhouder via de paleispost sluit u het best ook in een gesloten envelop. Het is een inbreuk op de deontologische regels als u een brief van de stafhouder, van een lid van de raad van de Orde of van de diensten van het secretariaat niet beantwoordt.

Op de zitting gelden enkele deontologische voorrangsregels. Zo heeft de stafhouder in functie altijd voorrang. Ook de leden van de raad van de Orde geeft u

voorrang als zij een taak moeten vervullen voor de Orde. Voor de andere advocaten geldt de volgorde van de rolaftroeping of wordt voorrang verleend volgens anciënniteit.

4. Contact met cliënten

De Orde van Vlaamse Balies stelt aan de advocaten en aan de burger een modelcontract ter beschikking met als doel de belangrijkste verbintenissen tussen een advocaat en zijn cliënt schriftelijk vast te leggen. Het gebruik van het modelcontract is niet verplicht maar het is een handig instrument dat toekomstige discussies kan verhinderen. U vindt zo'n modelcontract op www.advocaat.be/een-advocaat-raadplegen/problemen-met-uw-advocaat.

5. Toga dragen

De toga is de verplichte ambtskledij van de advocaat. U draagt de toga om te pleiten voor de meeste rechtsinstanties en bij bepaalde interne aangelegenheden (zoals een bezoek aan de stafhouder in zijn kabinet, aan het parket of magistraten van de zetel), maar er zijn uitzonderingen en de gebruiken verschillen. Zo bestaat het gebruik om in sommige buitenkantons of politierechtbanken die niet in de hoofdzetel van het gerechtshuis zijn gevestigd niet in toga te pleiten. U doet dus het best vooraf navraag. U mag uw toga pas dragen wanneer u bent ingeschreven op de lijst van de advocaten-stagiairs (en voordien enkel op uw eedaflegging). U draagt de toga uitsluitend in de rechtbank. Buiten het gerechtshuis geeft u geen interviews in toga.

6. Kantoor houden

De meeste advocaten-stagiairs houden kantoor bij hun stagemester, maar dat is niet verplicht. Naast het kantoor dat u eventueel houdt bij uw stagemester, kan u slechts één kantoor houden en uitsluitend in hetzelfde arrondissement van uw stagemester. U kan als advocaat-stagiair ook met andere advocaten of advocaten-stagiairs de kantoorkosten delen en dus op eenzelfde adres kantoor houden. U moet steeds de waardigheid van het beroep in acht nemen en elke verwarring met een ander beroep vermijden.

7. Publiciteit

Als advocaat mag u publiciteit voeren. Vergelijkende en misleidende reclame is evenwel verboden en de waardigheid en de deontologie van het beroep moeten gerespecteerd worden. U kan de bepalingen inzake publiciteit nalezen in de Codex Deontologie voor Advocaten, Afdeling III.1.7.

8. Advocaat en media

Een advocaat mag in alle omstandigheden, ook in openbare vergaderingen en in de media, publiek gebruikmaken van zijn titel en van zijn recht op vrije meningsuiting. U moet er echter op letten dat uw optreden geen afbreuk doet aan de regels van de confraterniteit en dat u verantwoordelijk bent voor uw uitspraken in de media. Buiten het gerechtsgebouw geeft u geen interviews in toga.

In zaken waar u optreedt of opgetreden bent als raadsman moet u uw beroepsgeheim en de confidentialiteit van mededelingen steeds en volkomen in acht nemen. U voert het proces niet in de media en u onthoudt zich van commentaren, behalve indien, als gevolg van mededelingen van het Openbaar Ministerie, de persrechter of derden in de media, de wapengelijkheid een reactie noodzakelijk maakt.

U moet voorafgaand de toestemming hebben van uw cliënt om publieke mededelingen te doen.

Indien u bent opgevolgd, onthoudt u zich van commentaar in de media.

Indien mogelijk, raadpleeg op voorhand uw stafhouder en vraag om zijn standpunt. In elk geval moet u vooraf de stafhouder raadplegen wanneer u een voorganger moet noemen of over zijn activiteit in het dossier commentaar moet geven. U leest de bepalingen inzake advocaat en media na in de Codex Deontologie voor Advocaten, Afdeling III.5.2.

9. Onverenigbaarheden

Sinds 15 april 2019 wordt de principiële onverenigbaarheid van andere activiteiten met het beroep van advocaat – zoals bepaald in artikel 437 Ger.W. – omgedraaid.

Het nieuwe artikel 11 van de Codex brengt in het eerste lid de kerntaken van de advocaat in herinnering: het vertegenwoordigen, bijstaan en verdedigen in rechte van de cliënt en het verlenen van juridisch advies.

Wanneer u een andere, bijkomende activiteit wenst uit te oefenen, moet u erop toezien dat die activiteit uw onafhankelijkheid en beroepsgeheim in de uitoefening van uw beroep van advocaat niet schendt en dat u ieder belangenconflict vermijdt. De andere activiteit mag in geen geval het publieke vertrouwen in de advocatuur in het gedrang brengen.

Het nieuw ingevoegde artikel 11*bis* bepaalt de voorwaarden waaraan u moet voldoen opdat de andere activiteit verenigbaar is met uw beroep van advocaat, onverminderd de toepassing van artikel 437 Ger.W.

Als u een van de exhaustief opgesomde functies – waarvan algemeen wordt aanvaard dat de advocaat ze naast zijn advocatenberoep kan uitoefenen – wilt uitoefenen moet u de stafhouder niet informeren. Het gaat om:

- academische opdrachten aan een rechtsfaculteit en het doceren van rechtsvakken aan andere faculteiten of aan een hogeschool;
- politieke mandaten;
- functies van arbiter, secretaris van een scheidsgerecht of bemiddelaar.

Verder mag u de in artikel 11*bis*, lid 3 en 4 omschreven activiteiten absoluut niet uitoefenen, ook al conformeert u zich aan de geldende wetgeving.

De raad van de Orde mag het voeren van een andere activiteit onderwerpen aan voorwaarden, zoals die activiteit onderbrengen in een afzonderlijke vennootschap met beperkte aansprakelijkheid.

De volledige regelgeving inzake onverenigbaarheden kan u nalezen in Afdeling I.2.5 van de Codex Deontologie voor Advocaten.

10. VJV – Vlaamse Juristenvereniging

De Orde van Vlaamse Balies sloot een samenwerkingsovereenkomst met de Vlaamse Juristenvereniging (VJV). Alle advocaten genieten zo van de voordelen die verbonden zijn aan het lidmaatschap: korting bij de activiteiten die door de Vlaamse Juristenvereniging worden georganiseerd en een korting van 10 % op de aankoop van juridische boeken van diverse uitgeverijen bij bestelling via de VJV-website (www.vjv.be).

VIII. Bijlagen

1. Info KMO-portefeuille

WAT IS DE KMO-PORTEFEUILLE?

De KMO-portefeuille is een interactieve toepassing waarbij u subsidies kan aanvragen bij de Vlaamse overheid (dus niet bij het Brussels Gewest). Die tussenkomst bedraagt 40 % voor kleine ondernemingen (binnen het jaarlijks steunplafond van 10 000 EUR) en 30 % voor middelgrote ondernemingen (binnen het jaarlijks steunplafond van 15 000 EUR).

De Orde van Vlaamse Balies is erkend door de KMO-portefeuille voor opleidingen. Het erkenningsnummer van de OVB is DV.O103977.

Die subsidiemaatregel geldt uitsluitend voor advocaten en advocaten-stagiairs die hun vestigingsplaats in het Vlaams Gewest hebben. De advocaten en advocaten-stagiairs met een kantoor in het Brussels Gewest kunnen dus geen beroep doen op de subsidiemaatregel.

U kan een subsidieaanvraag indienen tot 14 kalenderdagen na de start van de stagelessen. Na die termijn komt de Vlaamse overheid niet meer tussen en dient u het volledige bedrag te betalen.

Bij de subsidieaanvraag zal u de 'datum van overeenkomst' moeten invullen. Dat is de datum van uw inschrijving voor de stagelessen. U vindt de datum terug op de bevestigingsmail die u ontvangt.

Bij de subsidieaanvraag zal 'het factuurnummer' worden gevraagd. De Orde van Vlaamse Balies is niet BTW-plichtig waardoor er geen facturen opgemaakt worden. U mag i.p.v. het factuurnummer de term 'beroepsopleiding' vermelden. Bij de mededeling volstaat het om uw naam en voornaam te vermelden.

WEGWIJS AAN DE BALIE

HOE GAAT U TE WERK?

Meer informatie vindt u op https://www.vlaio.be/sites/default/files/2018-02/ICR4_kmop-handleiding_0.pdf.